

- ΕΡΓΑΤΙΚΑ: Ε.Τ.Υ.Κ. Σ.Ρ.Ι. ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ
- ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ.
- ΒΟΡΡΑΣ.
- ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ.
- ΔΙΕΘΝΗ: ΔΑΝΙΑ, ΠΕΡΟΥ, ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ, ΣΟΥΔΑΝ.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ αδιέξοδο και κρίση

Ποτε, απο την εισβολη μέχρι σήμερα, δεν πέρασε η Κύπρος μια έντονη πολιτική κρίση όσο τη τελευταία. Η σύγκρουση της Βουλής με το πρόεδρο δεν έχει προηγούμενο. Σε τελευταία ανάλυση οι απαιτήσεις της πλειοψηφίας της Βουλής αμφισβητούν την αξία και την εγκυρότητα του συντάγματος. Η Εθνική ενότητα κατάρρευσε σαν χάρτινος πύργος, και παρα τις προσπάθειες όλων να την κρατήσουν ζωντανή, μόνο έντονα γεγονότα μπορούν να την αναστήσουν και να την επαναφέρουν στα παλιά της επίπεδα.

Ο Νίκος Ρολάνδης κατηγόρησε τον Κυπριανού ότι παραμένει στη προεδρία στηριγμένος σε «συνταγματικές τυπικότητες». Έτσι ένας απο τους σοβαρους εκπρόσωπους της αστικής τάξης και της δεξιάς εξίσωσε το σύνταγμα μ' ένα κουρελλόχαρτο. Έχει δίκαιο. Σε συνθήκες κρίσης τα χαρτια δεν μετρον για τίποτε - αυτα που μετρον είναι τα ισοζύγια δύναμης.

Τα άλυτα αδιέξοδα στο Κυπριακό πρόβλημα ήταν αναπόφευκτο να οδηγήσουν σε εκρήξεις, ιδιαίτερα μέσα σε συνθήκες που ο κόσμος είχε αρχίσει να κουράζεται με το εθνικό και να στρέφεται όλο και περισσότερο σε οικονομικά ζητήματα.

Ασταθής Ισορροπία

Ο Κυπριανού είναι κατά κάποιον τρόπο μια τραγική φυσιογνωμία - βρέθηκε στην εξουσία δίχως να έχει την κοινωνική βάση ή την δύναμη να την ασκήσει όπως γουστάρει. Μπόρεσε να αναρριχηθεί στη προεδρία στηριγμένος σε μια ισορροπία ανάμεσα στο ΑΚΕΛ απο τη μια και το ΔΗΣΥ απο την άλλη. Σήμερα το βάρος του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ τείνει να τον συντρίψει, και αν ήταν δυνατό τα δυο κόμματα να ενώσουν αποφασιστικά τις δυνάμεις τους, κανένα σύνταγμα και καμμία γνωμοδότηση ανωτάτου δικαστηρίου δεν θα μπορούσε να τον σώσει.

Τα κίνητρα

Πέρα απο τις διαφωνίες στο εθνικό, πίσω απο την τόσο επιθετική στάση των δυο μεγαλύτερων κομμάτων βρίσκονται άλλα κίνητρα. Αυτό φαίνεται πρώτα απ' όλα απο την ένταση της επίθεσης η οποία όξινε τα πράγματα όσο ποτε και η οποία διάλυσε το διαπραγματευτικό και το διεθνές κύρος του Κυπριανού. Φαίνεται επίσης απο την απαίτηση των δυο κομμάτων να δηλώσει ο Κυπριανού επίσημα ότι αποδέχεται το προσχέδιο συμφωνίας που παρουσίασε ο Ντεκτας στην

τελευταία συνάντηση κορυφής - πράγμα αδύνατο για τον Κυπριανού ιδιαίτερα όταν ο Ντεκτας δηλώνει ότι ξεκίνα απο την αρχή, το οποίο θα εξευτέλιζε πλήρως τον Κυπριανού διεθνώς. Το μόνο το οποίο θα μπορούσε να σώσει κάπως την κατάσταση θα ήταν να δωθεί κάποιος χρόνος στον Κυπριανού για να μπορέσει να δείξει κάποια πρόοδο. Όμως ενώ είναι φανερό ότι ο Κυπριανού κάνει αγωνιώδεις προσπάθειες σ' αυτή την κατεύθυνση, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΣΥ αρνούνται να του δώσουν πίστωση χρόνου και συνεχίζουν τις έντονες πιέσεις τους.

Ελλάδα

Για μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των δυνάμεων που επιδρούν, πρέπει να συνδεθούν οι εξελίξεις εδώ μ' αυτές στην Ελλάδα. Ο ίδιος ο Παπαντρέου δήλωσε πως ένας απο τους λόγους που έχει επισπεύσει τις εκλογες στην Ελλάδα είναι οι εξελίξεις στο Κυπριακό. Δεν πρέπει να υπάρχουν αμφιβολίες: η σύγκρουση ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ με τον Κυπριανού είναι ταυτόχρονα σύγκρουση με τον Παπαντρέου. Το κύριο σήριγμα του Κυπριανού είναι ο Παπαντρέου - πίσω απο τη γραμμή Κυπριανού στο Κυπριακό βρίσκεται αν θέλου-

Συνέχεια στη σελ. 2

1Η ΤΟΥ ΜΑΗ

1η Μάη 1886 μέρα που βάφτηκε κόκκινη απο το αίμα της εργατίας. Κάθε Πρωτομαγιά η εργατική τάξη όλου του κόσμου στέκει για να τιμήσει τους νεκρους αγωνιστες συντρόφους, που πριν απο 99 χρόνια σήκωσαν τα λάβαρα στο Σικάγο για καλύτερες συνθήκες δουλειας, για να σταματήσει η υπερεκμετάλλευση της γυναίκας και των παιδιων, για οκτω ώρες εργασία. Τράβηξαν μια πορεία που το 1886 δεν ήταν τίποτε άλλο παρα το ξεκίνημα της μάχης ενάντια στο Βορειοαμερικανικό και παγκόσμιο καπιταλισμό.

Κάθε 1η του Μάη η εργατική τάξη σ' ολόκληρο τον κόσμο αναλύει τα δεδομένα και σφικτοδένεται οργανωτικά για να διεκδικήσει αφτά που δικαιωματικά της ανήκουν για να εκφράσει την απόφαση της ότι όσο υπάρχει εκμετάλλευση και εκμεταλλευτικά συστήματα ο αγώνας των εργαζομένων θα συνεχίζεται για την κατάχτηση της πολιτικής εξουσίας, για κατάργηση της εκμετάλλευσης, για εδραίωση του σοσιαλισμού.

Παγκόσμια κρίση-σκληροί αγώνες

Η σημερινή Πρωτομαγιά βρίσκει παγκόσμια την εργατική τάξη μέσα σε σκληρούς αγώνες.

Η κρίση του καπιταλιστικού συστήματος έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις στον αποικιακό κόσμο, στην Λ. Αμερική, Ασία και Αφρική.

Ολόκληρη σχεδόν η Λατινοαμερικάνικη Ήπειρος συνταράσσεται από επαναστατικές πλήμμυρες. Η Χιλή, η Αργεντινή, η Βραζιλία, το Μεξικό βρίσκονται στο ξεκίνημα μαζικών κινητοποιήσεων του κατπιεσμένου προλεταριάτου.

Στην Κεντρική Αμερική όπου η πάλη ενάντια στις δικτατορίες και το σύστημα πήρε την μορφή του αντάρτικου που βγήκε νικηφόρο στη Νικαράγουα, συνεχίζει στο Σαλβαντόρ, και βρί-

σκει την εργατική τάξη σε τρομακτικές κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, απεργίες στο Περού, στη Βολιβία.

Στην Ασία, η Ινδία ξεσηκώνεται από τις κινητοποιήσεις της μιας ή της άλλης μορφής: Μαζικές διαδηλώσεις απεργίες και στην απουσία εναλλακτικής λύσης, εθνικιστικές διεκδικήσεις στις επαρχίες Παντζιαπ και Ασαμ.

Σρι Λάνκα - Φιλιππίνες - Πακιστάν - Μπαγκλα Ντες ξεκίνησαν σε κινητοποιήσεις ενάντια στα αντιδραστικά καθεστώτα.

Στην Αφρική το μαύρο προλεταριάτο παίρνει το δρόμο της πάλης και του αγώνα για να διεκδικήσει καλύτερες συνθήκες επιβίωσης. Ν. Αφρική, Σουδάν, Μαρόκο, Νιγηρία μας δείχνουν τη μουσική του μέλλοντος.

Η Ευρώπη δεν πάει καθόλου πίσω, και οι αστοί δέχονται ακόμα και στες αναπτυσσόμενες χώρες τις πρώτες σοβαρές κινητοποιήσεις της εργατικής τάξης. Στην Αγγλία είχαμε τους ανθρακωρύχους, τους φοιτητές, τους μαθητές, μάχες στα τοπικά συμβούλια ενάντια στους Συντηρητικούς. Στη Γερμανία πριν 6 μήνες οι μεγαλύτερες κινητοποιήσεις για το 35ωρο, στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία, στην Ιταλία. Πρόσφατα στη Δανία η γενική απεργία των εργαζομένων ενάντια στον πληθωρισμό, και την ανεργία παρέλυσε τα πάντα. Στην Ελλάδα το εργατικό κίνημα σπρώχνει συνέχεια τον Παπαντρέου να πάρει σοσιαλιστικά μέτρα.

Δεν υπάρχει λοιπόν ούτε μιά χώρα ή ακόμα Ήπειρος που να μην έχει γίνει αρένα της κίνησης της εργατικής τάξης.

Σήμερα οι Κύπριοι εργάτες μαζί με τους Έλληνες και τους Τούρκους, μαζί με τους εργάτες της Αφρικής, της Ασίας, της Ευρώπης, της Αμερικής θα απαιτήσουν χωρίς φυλετικές, χρωματικές, θρησκευτικές διαφορές, δουλειά, ψωμί και λεφτεριά, από την εκμετάλλευση και καταπίεση του ασπίου καπιταλιστικού συστήματος.

Συνέχεια στη σελ. 3

ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Απο την πικετοφορία των εργατων της τσιμεντοποιίας τις 29.3.85.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Κρύβεται ακόμα ένα μεγάλο σκάνδαλο πίσω απο τη χρεωκοπία της Τσιμεντοποιίας του Βασιλικού; Οι εργάτες μιλουν για σπατάλες εκατομμυρίων, για κακοδιαχείριση, για ανεύθυνους πειραματισμούς, για καπετανάτα και ρουσφέτια.

113 εργάτες πεποιούνται στο δρόμο, η διεύθυνση έχει καταπατήσει τον κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, και απο τα πέρσι χρωστα τις αποζημιώσεις σε 70 απολυμένους εργάτες.

Η διεύθυνση λογαριάζει να βάλει λουκέτο στα 3 απο τα 4 εργοστάσια της τσιμεντοποιίας.

Η υπόθεση της τσιμεντοποιίας δεν πρέπει να αφεθεί να περάσει απαρατήρητη. Οι συντεχνιακοί ηγέτες πρέπει ν' απαιτήσουν έρευνα και διαχειριστικό έλεγχο, για τη σημερινή κατάσταση και για το που πήγαν τα εκατομμύρια των περασμένων χρόνων. Ταυτόχρονα πρέπει να παλαίψουν για την κρατικοποίηση του εργοστασίου. Είναι ο μόνος τρόπος να σωθεί η τσιμεντοποιία και οι δουλειες των εργατων.

ΕΚΤΕΝΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΜΕΣΑΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Κυπριακό, αδιέξοδα και κρίση

Συνέχεια από τη 1

με η γραμμή Παπαντρέου. Η κατάσταση αναμονής που επικρατεί πριν από τις εκλογές είναι φυσικό να κάνει πιο δύσκολο για τον Παπαντρέου το να μπορεί να επέμβει στη σύγκρουση. Μετά τις 2 του Ιούνη όμως θα μπορεί να ρίξει το βάρος των 4 χρόνων πρωθυπουργίας (και προεδρίας αυτή τη φορά) για να στηρίξει την πολιτική του ενάντια στο ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ. Αυτό πιθανό να το βλέπουν τα δυο κόμματα ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ και γι' αυτό να πιέζουν όσο γίνεται για να δεσμεύσουν τον Κυπριανού με κάποια έγγραφα ή απόφασεις.

Η βάση

Υπάρχει όμως ακόμα ένας σοβαρός παράγοντας για να εξηγηθεί η πολιτική των κομμάτων - η ανάγκη των ηγεσιών να δώσουν κάτι συγκεκριμένο στα μέλη

και τους υποστηρικτές τους. Η ηγεσία του ΔΗΣΥ ερεθίζει με την πολιτική της τις εξουσιαστικές τάσεις που επικρατούν στη βάση του κόμματος. Μ' όλο τους το δίκαιο, οι υποστηρικτές του ΔΗΣΥ νοιώθουν ότι πλησιάζει η ώρα τους - αφού αν ριξουν τον Κυπριανού το ΑΚΕΛ δεν είναι διατεθειμένο να διεκδικήσει εξουσία και η ΕΔΕΚ πολύ μικρή για να τα καταφέρει. Οι υποστηρικτές του ΔΗΣΥ δεν ενδιαφέρονται για το αν συμμορφωθεί ο Κυπριανός ή όχι - ενδιαφέρονται για να τον ριξουν γιατί ξέρουν με τι θα τον αντικαταστήσουν.

Το ΑΚΕΛ

Για το ΑΚΕΛ όμως δεν ισχύει η παραπάνω ανάλυση γιατί δεν έχει εξουσιαστικές τάσεις. Με τη σκληρή αντιπίθεση ενάντια στον Κυπριανού το ΑΚΕΛ μπόρεσε να μαζέψει ξανά τα μέλη και τους υποστηρικτές του, μετά την απογοήτευση

και τη σύγχυση που προκάλεσε η κατάρρευση της Συνεργασίας ΔΗΚΟ - ΑΚΕΛ. Μπόρεσε να κτίσει πάνω στα εκδικητικά αισθήματα της βάσης του.

Όμως το έμμεσο κάλεσμα για παραίτηση, ήταν για το ΑΚΕΛ δίκαιο μαχαίρι. Τι θα γινόταν αν ο Κυπριανός ανταποκρινόταν στην πρόκληση και προκύρητε εκλογές; Το ΑΚΕΛ θα είχε τελικά να διαλέξει, καταπάσα πιθανότητα ανάμεσα στον Κυπριανού και τον Κληρίδη (σ' ένα πιθανό δεύτερο γύρο). Όποια εκλογή και νακανε θα δημιουργούσε κρίση στο κόμμα. Αυτό το άλυτο δίλημμα αντανάκλα τα αδιέξοδα στα οποία έχει μπλεχτεί η πολιτική της συνεργασίας με τη δεξιά που ακολουθεί η ηγεσία του ΑΚΕΛ.

Η επιτυχία της γραμμής του ΑΚΕΛ σπρίχτηκε στην άρνηση του Κυπριανού να παραιτηθεί!

Η αιχμή

Αιχμή της πολιτικής και των δυο κομμάτων έχει γίνει η θέση για Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Όμως είναι αδύνατο για τον Κυπριανού να δεχτεί κάτι τέτοιο γιατί αυτό ισοδυναμεί με αφαίρεση όλων των εξουσιών του: δεν θα αποφασιζεί πια άλλα θα εκτελεί.

Από μια σκοπία είναι κρίμα που η δημιουργία μιας τέτοιας κυβέρνησης είναι αδύνατη για το προβλεπτό μέλλον. Γιατί αν ήταν να δημιουργηθεί πολύ σύντομα θα έσπαζε ο μύθος της, γιατί θα απόδειχνε τους περιορισμούς και τη χρεωκοπία της, δεν θα μπορούσε να λύσει κανένα πρόβλημα και πολύ περισσότερο το κυπριακό, θα μετατραπόταν σε μια κυβέρνηση κρίσης που θα μαστιζόταν από εσωτερικές διαφωνίες αντιφάσεις και συγκρούσεις. Μαζί της θα κατέρρευε μια και καλή και η ιδέα της εθνικής ενότητας που αποπροσανατολίζει τις μάχες για δεκαετίες.

Έτσι η κύρια δύναμη αυτής της θέσης στην περίοδο που περνούμε βρίσκεται στο ότι είναι ανεφάρμοστη!

Υποταγή

Από τη μεριά του ΑΚΕΛ είναι εντελώς απαράδεκτη μια τέτοια θέση. Αφού για χρόνια επέμενε στην πολιτική της συνεργασίας της αριστερας με την «πατριωτική» δεξιά για να απομονωθεί ο Κληρίδης, σήμερα μετά την κατάρρευση της συνεργασίας με το ΔΗΚΟ, υποστηρίζει συνεργασία της αριστερας με το ΔΗΚΟ και τον Κληρίδη! Αυτή η πολιτική σημαίνει και πάλι υποταγή της αριστερας στη δεξιά, σημαίνει και πάλι νέα αδιέξοδα τα οποία θα ριχνουν τις αριστερες μάχες και το εργατικό κίνημα σε όλο μεγαλύτερη απογοήτευση και σύγχυση.

Μέσα σε συνθήκες πολιτικής κρίσης και όξυνσης των οικονομικών αδιεξόδων μια κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας το μόνο ρόλο του οποίο μπορεί να παίξει είναι αυτό του κτυπήματος του εργατικού κινήματος. Δίχως να το συνειδητοποιεί, το ΑΚΕΛ προετοιμάζει το έδαφος για τον Κληρίδη, δίχως να καταλαβαίνει το ρόλο που θα παίξει ο Κληρίδης αν μπορέσει να βγει στην εξουσία, απλά και μόνο γιατί υπάρχει μια ταυτότητα απόψεων στο Κυπριακό η οποία το πιο πιθανό είναι να αποδειχθεί πολύ πρόσκαιρη.

Η ΕΔΕΚ

Η ΕΔΕΚ είχε μια ιστορική ευκαιρία να αυξήσει τη δύναμη της, εκμεταλλευόμενη τα αδιέξοδα των τελευταίων μηνών κι όμως την άφισε να πάει χαμένη. Η πολιτική της εθνικής ενότητας που η ηγεσία του κόμματος ακολουθεί δεν της άφινε περιθώρια για κέρδη. Μέσα στο πλήρες αδιέξοδο η μόνη πολιτική που μπορούσε να δώσει φως στις μάχες, ειδικά τις αριστερες, ήταν η πολιτική που θα εξηγούσε ότι πίσω από τα αδιέξοδα βρισκόταν η αδυναμία της αστικής τάξης να λύσει το εθνικό κι όχι οι προσωπικές αδυναμίες του Κυπριανού. Η ΕΔΕΚ έπρεπε να εξηγήσει ότι μόνο η αριστερα μπορούσε να δώσει διέξοδο, και να

καλέσει το ΑΚΕΛ σε συνεργασία στις βάσεις ενός σοσιαλιστικού προγράμματος. Μια τέτοια προσέγγιση θ' άλλαζε αυτόματα την Κυπριακή πολιτική σκηνή και θα έδινε διέξοδο στην απογοήτευση και τη σύγχυση στην οποία έπεσαν οι αριστερες μάχες.

Μόνη διέξοδος

Αντι αυτού, τα ΝΕΑ, έχουν ποταμούς δακρύων καθημερινά για την διάσπαση του «εσωτερικού μετώπου» και τη διάλυση της εθνικής ενότητας. Στη σύγκρουση Κυπριανού με ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ πήραν τη μεριά του Κυπριανού στη βάση του ότι «ο κυπριανός είναι πιο κοντά στις θέσεις της ΕΔΕΚ» παρα οι άλλοι δυο. Μια τέτοια θέση είναι ολότελα λανθασμένη γιατί ο Κυπριανός είναι ανίκανος να λύσει το πρόβλημα, κι επιπλέον δεν ήταν δυνατό να κερδίσει ούτε ένα ψήφο για την ΕΔΕΚ. Αντι αυτού η ΕΔΕΚ έπρεπε να μπει σα σφήνα μέσα στην πολιτική σκηνή με τη θέση: το ερώτημα δεν είναι αν πρέπει να πέσει ο Κυπριανός, ή όχι, το ερώτημα είναι, άμα τον ριξουμε με τι θα τον αντικαταστήσουμε; Και εκεί να εξηγήσει ότι η ουσιαστική εκλογή, στο τέλος τέλος, είναι ανάμεσα στον Κληρίδη κι ένα αριστερο υποψήφιο. Στην περίπτωση εκλογών, αν δεν υπήρχε αριστερος υποψήφιος η εκλογή θα ήταν πάλι ανάμεσα στο Κληρίδη και το Κυπριανού.

Η ΕΔΕΚ ήταν η μόνη δύναμη που θα μπορούσε να δώσει διέξοδο. Η δεξιά πολιτική της εθνικής ενότητας όμως της στερησε αυτή τη δυνατότητα.

Βαθια αδιέξοδα

Οι μεγάλες συγκρούσεις αντανάκλουν μεγάλα αδιέξοδα. Αντανάκλουν εξάντληση της υπομονής, εξάντληση των ανοιχτών επιλογών, εξάντληση των περιθωρίων.

Έτσι και η τελευταία πολιτική κρίση

στην Κύπρο δεν ήταν καθόλου τυχαία - αντανάκλα το πόσο βαθια είναι τα αδιέξοδα στην Κύπρο σε όλα τα επίπεδα, κι όχι μόνο στο εθνικό. Γιατί είναι λάθος να διαχωρίζουμε τις εξελίξεις στο εθνικό από την κατάσταση της κοινωνίας και της οικονομίας. Όσο πιο πολύ εντείνεται η πίεση πάνω στους αστούς από την κατάσταση στο οικονομικό και το κοινωνικό επίπεδο τόσο πιο επιταχτική γίνεται η ανάγκη να δώσουν λύση στο εθνικό - κατ' επέκταση τόσο πιο ακριβιά πληρώνεται η αποτυχία.

Νέα περίοδος

Η Κύπρος έχει μπει σε μια νέα περίοδο - αυτό είναι το βασικό μήνυμα των καιρών. Η περίοδος της σταθερότητας, της ηρεμίας και της εθνικής ομοψυχίας στην Κύπρο πνέει τα ολίσθια. Βρισκόμαστε στην απαρχή της αστάθειας, της έντασης των ταξικών συγκρούσεων και της πώλησης. Οι ηγεσίες των αριστερων κομμάτων πρέπει να το καταλάβουν. Να προετοιμάσουν το εργατικό κίνημα, οργανωτικά και πάνω απ' όλα ιδεολογικά. Η πολιτική της εθνικής ενότητας, των λαϊκών μετώπων και των Εθνικών κυβερνήσεων οδηγεί με ακρίβεια στη συντριβή της αριστερας - μια συντριβή τόσο πιο σκληρή όσο πιο βαθια είναι τ' αδιέξοδα. Μόνο μια διέξοδος υπάρχει. Αυτή είναι η ενότητα των αριστερων κομμάτων στη βάση ενός σοσιαλιστικού προγράμματος, για μια κυβέρνηση της αριστερας.

ΑΝΤΡΟΣ ΠΑΓΙΑΤΣΟΣ

Δ' Επ. Συνδιάσκεψη ΕΔΕΝ Λάρνακας

Στες 17 του Μάρτη πραγματοποιήθηκε η Δ' Επαρχιακή Συνδιάσκεψη της Σ.Ν.. ΕΔΕΝ Λ/κας.

Παρόλο που η δουλειά που προηγήθηκε στις Ομάδες Βάσης ήταν σχεδόν μηδαμινή και τα έγγραφα που κατατέθηκαν πολύ φτωχά για συνδιάσκεψη - 2 μόνο σελίδες η Έκθεση Δράσης και μια πρόχειρη πολιτική εισήγηση - πρέπει να σταθούμε σ' ένα μόνο σημείο που διατάραξε την όλη «ηρεμία». Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκλογής της νέας Επαρχιακής Επιτροπής παρουσιάστηκαν έντονες διαφωνίες - σμει όταν μια ομάδα συνέδρων κυκλοφόρησε ψηφοδέλτιο ανάμεσα στους συνέδρους με αποτέλεσμα μια άλλη ομάδα να διαμαρτυρηθεί και να αποχωρήσει από τη συνδιάσκεψη.

Η αποχώρηση από τη συνδιάσκεψη ήταν σίγουρα μια βεβιασμένη ενέργεια που όμως έγινε φυσιολογικά πάνω στη βάση της λανθασμένης νοοτροπίας που καλλιεργείται εδώ και χρόνια και δεν επιτρέπει την αντιπαράθεση πολιτικής και ιδεών. Βέβαια ορισμένοι σύντροφοι από αυτούς που αποχώρησαν ίσως και να αιφνιδιάστηκαν από τα γεγονότα και αντέδρασαν μ' αυτό τον τρόπο - αιφνιδιάστηκαν γιατί η ομάδα που κυκλοφόρησε το ψηφοδέλτιο δεν προσπάθησε προηγουμένως να πείσει πολιτικά τους συνέδρους για την αναγκαιότητα της εκλογής της.

Όμως η ουσία του ζητήματος δεν βρίσκεται εδώ, δηλαδή ποιοι ενέργησαν σωστά η λανθασμένα, αλλά στο γεγονός ότι αποδείχθηκε για μια ακόμα φορά πως η νεολαία της ΕΔΕΝ είναι ένα ζωντανό κομμάτι του κόμματος που ψάχνει να βρει διέξοδους παρα τις προσπάθειες της κομματικής ηγεσίας να επιβάλει την ομοφωνία εκ των άνω και να παρουσιάσει τα πάντα ήρεμα.

Είναι οι αντικειμενικές συνθήκες που σπρώχνουν σε τέτοιες διεργασίες κι αυτό η Αριστερή Πτέρυγα το γνωρίζει και δεν εκπλήσσεται από τα γεγονότα. Αυτή την αντικειμενική δύναμη δεν μπορεί να τη σταματήσει η ηγεσία ούτε με αποβολές, ούτε με άλλα διοικητικά μέτρα, όπως η διάλυση σωματίων και Τοπικών Οργανώσεων.

Αντίθετα, μόνο η ελεύθερη έκφραση της βάσης και η διεξοδική ιδεολογική και πολιτική συζήτηση μπορούν να κατοχυρώσουν τη σωστή λειτουργία του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και τη διαμόρφωση μιας σωστής σοσιαλιστικής πολιτικής.

Η ηγεσία όμως επιτρέπει την συζήτηση και τη συμμετοχή της βάσης μέχρι του σημείου που δεν θιγεται η επιβολή της δίκης της πολιτικής. Αυτός είναι και ο λόγος του διωγμού των μαρξιστικών ιδεών μέσα στο κόμμα και οι αποβολές των μαρξιστών.

Τα όσα έγιναν στη συνδιάσκεψη της ΕΔΕΝ Λ/κας πιστεύουμε πως έχουν να συμβάλουν στη συνειδητοποίηση και ανάληψη των καθηκόντων που αναλογούν στη βάση της νεολαίας.

Η νεολαία πρέπει να παλαίψει για να κατοχυρώσει το δικαίωμα της να εκφράζει και να διαμορφώνει πολιτική.

Είναι γι' αυτή την πάλη που αποβλήθηκαν οι σ. της Αριστερής Πτέρυγας και αυτή την πάλη συνεχίζουν και σήμερα.

ΛΙΒΑΝΟΣ Οι συγκρούσεις συνεχίζονται

Ο εμφύλιος στο Λίβανο συνεχίζεται. Δεκάδες οι νεκροί καθημερινά. Η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας στην οποία είχαν επενδύσει τόσα πολλά, απότυχε να λύσει οποιοδήποτε πρόβλημα. Η πολιτική της κατάρρευσε λόγω των αντιφατικών δυνάμεων που εσώκλειε.

Εκδηλώσεις

«Κοινος είναι ο αγώνας των Τ/Κυπρίων και Ε/Κυπρίων εργαζομένων». Αυτό είναι το μήνυμα της θυσίας των σ. Μισιαούλη και Καβάζογλου. Οι φωτογραφίες είναι απο τη συμμετοχη της Αριστερης Πτέρυγας στο μνημόσυνο των 20χρονων απο τη θυσία τους που έγινε στις 7 Απριλή. Πάνω, απο την πορεία προς τα κοιμητήριο Δαλιου. Κάτω, ο συν. Πατρίκιος Παύλου, εκ μέρους της Αριστερης Πτέρυγας, καταθέτει στεφάνι στον τάφο του Καβάζογλου.

Στες 31 του Μάη έγινε στη Λάρνακα το ετήσιο μνημόσυνο του σ. Κόκου Φωτίου που δολοφονήθηκε απο τους φασίστες της ΕΟΚΑ Β' πριν 12 χρόνια. Η Αριστερη Πτέρυγα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κατάθεσε στεφάνι στον τάφο του σ. ήρωα με την υποσχηση πως ο αγώνας για τον οποίο θυσιάστηκε θα συνεχιστει.

Ο συν. Μουσταφα καταθέτει στεφάνι στον τάφο του Καβάζογλου εκ μέρους των Τ/Κυπρίων του Νότου.

1Η ΤΟΥ ΜΑΗ

Συνέχεια από τη 1

Όμως μέσα από την παγκοσμιότητα της μέρας τούτης ο κάθε λαός ζει τα ιδιαίτερα προβλήματα του δικού του χώρου.

Εργατια της Κύπρου μοιρασμένη στα δυο

Στην Κύπρο ύστερα από το 74 η εργατιά βρίσκεται διασπασμένη μέσα σε σύνορα που συντηρά ένας κατοχικός στρατός και τα συγκεκριμένα παγκόσμια ιμπεριαλιστικά και τοπικά αστικά συμφέροντα. Έτσι ο αγώνας για ενοποίηση της Κύπρου περνά μέσα από την πάλη της εργατικής τάξης. Ενός αγώνα για οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, για την ανατροπή του καπιταλιστικού εκμεταλλευτικού συστήματος. Μιας πάλης για την διάλυση του εθνικιστικού και σωβινιστικού μίσους που συντηρούν οι δυο αστικές τάξεις για να κρατούν δέσμιες τες δυο κοινότητες κάτω από την κυριαρχία τους.

Η λύση του Κυπριακού είναι αδύνατη κάτω από τον καπιταλισμό, γιατί την εμποδι-

ζουν τα συγκρουόμενα συμφέροντα των Ε/Κ και Τ/Κ αστών. Ο χωρίς ουσία διάλογος που γίνεται εδώ και δεκαετίες ανάμεσα στους Ε/Κ και Τ/Κ αστούς επιβάλλεται να αντικατασταθει με ένα ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα στους εκπροσώπους των εργαζομένων Ε/Κ και Τ/Κ. Οι εργαζόμενοι Ε/Κ και Τ/Κ δεν έχουν τίποτα να μοιράσουν, αντιθετα έχουν πολλά κοινά συμφέροντα που τους ενώνουν.

Κοινος ταξικός αγώνας

Το κτίσιμο του κοινού Μετώπου Ε/Κ - Τ/Κ εργαζομένων πέφτει φυσιολογικά στους ώμους των αριστερών κομμάτων. Και τα τέσσερα αριστερά κόμματα της Κύπρου (ΑΚΕΛ - ΕΔΕΚ - ΤΚΡ - ΣΤΡ) υποστηρίζουν την συνεργασία Ε/Κ - Τ/Κ. Όμως αφήνουν τους αντιπροσώπους της αστικής τάξης να χειρίζονται τες εξελίξεις.

Τα αριστερά κόμματα του Νότου πρέπει να αναλάβουν την πρωτοβουλία. Το κοινό μέτωπο μπορεί να χτιστεί, φτάνει η ηγεσία της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ να ε-

καταλείψουν την μέχρι σήμερα «εθνική» πολιτική τους και να στραφούν στην ταξική αντιμετώπιση του Κυπριακού.

Πρέπει να προχωρήσουν με τόλμη στην υιοθέτηση ενός κοινού σοσιαλιστικού προγράμματος στη βάση του οποίου θα χτίσουν το Ενιαίο Μέτωπο της αριστεράς με στόχο την κατάληψη της εξουσίας.

Στη βάση του ίδιου προγράμματος να απευθύνουν ταξικό κάλεσμα στα εργατικά κόμματα στο Βορρά για κοινό αγώνα ενάντια στον καπιταλισμό, ιμπεριαλισμό.

Αφτός ο αγώνας θα έβρισκε την ενεργό συμπαράσταση του εργατικού κινήματος διεθνώς και ειδικά στην Ελλάδα και την Τουρκία γιατί οι συνθήκες και στις τρεις χώρες Ελλάδα - Τουρκία - Κύπρο σπρώχνουν το εργατικό κίνημα, μέσα από την σύγκρουση με τους αστούς στα ίδια ταξικά συμπεράσματα. Από την άλλη πλευρά τα προβλήματα της Κυπριακής Οικονομίας εμφανίζονται και πιο απειλητικά. Το εξωτερικό χρέος και τα ελλείμματα στους προϋπολογισμούς έχουν πάρει τέτοιες διαστάσεις που η

αστική τάξη είναι αναγκασμένη να στραφεί ενάντια στο βιοτικό επίπεδο των μαζών σε μια προσπάθεια να φορτώσει τα προβλήματα του καπιταλισμού στις πλάτες των εργαζομένων. Η συνταγή του Δ.Ν.Τ. είναι για περιορισμό των μεροκαμιάτων, άφηση της φορολογίας, κτύπημα του τιμαριθμού που τέλος τέλος οδηγούν στις απολύσεις και την ανεργία.

Σύντροφοι εργαζόμενοι της Κύπρου. Πιστοί στις αγωνιστικές και επαναστατικές παραδόσεις του παγκόσμιου εργατικού κινήματος ας ανανεώσουμε την υπόσχεση μας για μια αταλάντευτη πάλη για να αλλάξουμε την σάπια καπιταλιστική κοινωνία και να φέρουμε τη σοσιαλιστική κοινωνία της ευημερίας και της πρόοδου χωρίς την εκμετάλλευση του ανθρώπου.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

- ΖΗΤΩ Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ
- ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
- ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΜΕΤΩΠΟ Ε/Κ — Τ/Κ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
- ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ

ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ Οι πρώτες συγκρούσεις τα πρώτα συμπεράσματα

Η κρίση στις Κυπριακές Αερογραμμές που ξέσπασε, ανάμεσα στη συντεχνία των υπαλλήλων (ΟΗΟ) και την διεύθυνση της εταιρείας, ήρθε να προστεθεί με τις προηγούμενες κρίσεις και κινητοποιήσεις στους υπόλοιπους ημικρατικούς οργανισμούς στην τελεφταία περίοδο.

Η Κρίση αυτή ήταν αποτέλεσμα των συνεχών αδιεξόδων στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των δυο μερών για ανανέωση της συλλογικής σύμβασης που έληξε από τις 31/12/83 και στο θέμα της αξιολόγησης - αναδιάρθρωσης του προσωπικού που εκκρεμεί από το '79. Έτσι αναγκάστηκε η ΟΗΟ για διεκδίκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων να κατεβαίνει από τις 18/4 σε καθημερινές 2ωρες στάσεις εργασίας εξασκώντας έτσι σοβαρές πιέσεις στην εργοδοσία να παρακαθήσει σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις, για λύση του προβλήματος.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΩΝ

Μέσα από τις ανακοινώσεις που δόθηκαν στο τύπο, ή μιλώντας με τους εργαζομένους στις Κ.Α., βγαίνει καθαρά το συμπέρασμα ότι η εργοδοσία είναι αποφασισμένη να κρατήσει μια πολύ σκληρή στάση στη διαπραγμάτευση των αιτημάτων. Είναι η ίδια στάση που ακολούθησαν οι διευθύνσεις των ημικρατικών οργανισμών όπως ΣΥΤΑ-ΑΗΚ-ΡΙΚ στη ανανέωση των συμβάσεων.

Είναι η ίδια πολιτική, πιστά προσηλωμένη στο δόγμα της Κυβέρνησης, ότι δεν πρέπει να παραχωρηθούν αξήσεις στο δημόσιο και κρατικό τομέα για περισύλλογη των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, με βάση τις συνταγές του Δ.Ν.Τ. προϋποθέσεις για παραχώρηση και νέων δανείων.

Πιστοι συμπαραστάτες αυτής της πολιτικής λιτότητας του Δ.Ν.Τ. εμφανίζονται όπως πάντα οι οργανώσεις των εργοδοτών και βιομηχάνων ΟΕΒ-ΚΕΒΕ γιατί ξέρουν ότι αν περάσει αυτή η πολιτική σήμερα στους ημικρατικούς θα καταφέρουν στην αμέσως επόμενη περίοδο να την επιβάλουν και στο ιδιωτικό

τομέα διατηρώντας έτσι και αυξάνοντας τα κέρδη τους.

Έτσι στις 24/4 με ανακοίνωση τους χαρακτηρίζουν «παράλογα» τα αιτήματα των υπαλλήλων στις Κ.Α. προσθέτοντας ότι αυτά βρίσκονται έξω από τα όρια της οικονομικής πραγματικότητας, και ακόμα ότι οι υπάλληλοι απολαμβάνουν ψηλούς μισθούς και καλές συνθήκες εργασίας.

Αφτο είναι το τροπάρι των εργοδοτών και των βιομηχάνων. Φταίνε οι υπηλόμενοι στο κρατικό τομέα και στους ημικρατικούς οργανισμούς. Αφτοι φταίνε για δημοσιονομικά ελλείμματα. Κτυπάτε τους. Όμως οι κύριοι εργοδότες και βιομήχανοι δεν ασχολήθηκαν για να δουν πόσο μισθο παίρνει η μάζα των απλών υπαλλήλων στις Κ.Α. αλλά βγάζουν τα συμπεράσματα τους πάνω στο σύνολο, συμψηφίζοντας τους μισθούς μαμμουθ του διευθυντικού προσωπικού.

Ο υπάλληλοι των Κ.Α. με 6-10 χρόνια υπηρεσία παίρνουν μισθο γύρω στις £200 με £250 τον μήνα.

Εάν αφτοι οι μισθοί συμψηφιστούν με τους μισθούς των πιλωτών - των μηχανικών - των διευθυντών της εταιρείας που ξεπερνούν τις £1000 τον μήνα, τότε ναι ΟΛΟΙ οι υπάλληλοι στις Κ.Α. είναι υπηλόμενοι.

Είναι καθήκον της συντεχνίας (ΟΗΟ) να δώσει στη δημοσιότητα τους μισθούς των υπαλλήλων, για να μπορέσει να βγάλει και τα συμπεράσματα της η κοινή γνώμη για να μην πέφτει στη παγίδα των εργοδοτών και να βλέπει έτσι με επιφυλακτικότητα τον αγώνα των εργαζομένων στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Οι εργοδότες θέλουν να περάσουν τα δικά τους λάθη - τις δικές τους ατασθαλίες κακοδιαχείριση και αδυναμίες στις πλάτες των εργαζομένων στους ημικρατικούς οργανισμούς με την ανοχή του υπόλοιπου εργατικού κινήματος.

Οι αγώνες που γίνονται σήμερα είναι οι πρώτοι που κάνουν οι εργαζόμενοι στους ημικρατικούς οργανισμούς. Μέσα όμως στην πορεία του βαθαιμάτος της κρίσης της οικονομίας, οι επιθέσεις των εργοδοτών θα γίνονται ακόμα πιο σκληρές.

Βασικό καθήκον λοιπόν των συντεχνιών, είναι ο συντονισμός του αγώνα σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς για να αντιμετωπίσουν οι επιθέσεις που οι αστοι θα προσπαθήσουν να εξαπολύσουν στο μέλλον.

Μέσα από αυτές τις μικρές - μικρές μάχες όμως «ζυγναι» και μεγαλώνει η συνειδητοποίηση των εργαζομένων για τα δίκαια της τάξης τους.

Με τις πρώτες κινητοποιήσεις που έκαναν έστω και αυτές τις 2ωρες έδειξαν για μια ακόμα φορά την δύναμη του κινήματος. Παράλυσαν όλες οι αεροσυγκοινωνίες με τα γνωστά «λυπηρα» συνεπακόλουθα της ταλαιπωρίας - του εκνευρισμού για το κοινό. Ένοιωσαν όμως έτσι οι εργοδότες πραγματική πίεση για να παρακαθήσουν στις διαπραγματεύσεις.

ΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τη δύναμη που έχουν οι εργαζόμενοι στις Κ.Α. πρέπει να την στερέψουν παράλληλα με τα υπόλοιπα αιτήματα τους σε ένα βασικό στόχο. Ο στόχος αυτός είναι η κρατικοποίηση της εταιρείας κάτω από τον έλεγχο των εργαζομένων.

Στη τελεφταία συνεδρία της η Βουλή για να εγκρίνει τις επιπρόσθετες εγγυήσεις στις Κ.Α. για την αγορά των νέων αεροπλάνων απαίτησε να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο. Όμως δεν πρέπει να μείνει ως εδώ η απαίτηση της Βουλής. Μόνο να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο δεν λύνει το πρόβλημα. Όσο εξακολουθεί η εταιρεία να βρίσκεται κάτω από ιδιωτικά χέρια (η κυβέρνηση ήδη έχει το 77% των μετοχών!! αλήθεια τι επιποδίζει τη πλήρη κρατικοποίηση της;) θα αντιμετωπίζει το φάσμα της κακής διαχείρισης, της διαφθοράς, της σπατάλης όπως παρατηρήθηκε και προηγουμένως.

Ένας τρόπος υπάρχει μόνο για να μπουν υγείες βάσεις στη εταιρεία. Με την κρατικοποίηση της να περάσει ο έλεγχος και διοίκηση της στους εργαζομένους. Η διοίκηση δηλαδή της εταιρείας να εκλέγεται από τους ίδιους τους εργαζόμενους μέσα από δημοκρατικές εκλογές

όπου θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι του κράτους και των συντεχνιών - εκπροσωπώντας τα πιο πλατιά στρώματα των εργαζομένων.

Η θητεία των μελών του Συμβουλίου θα

μπορούσε να ήταν χρονιάτικη με δικαίωμα άμεσης ανάκλησης σε περιπτώσεις, ανεπάρκειας, «ατασθαλιών» κλπ. Ο μισθός τέλος των συμβούλων δεν θα πρεπε ναταν πιο ψηλός άπαφτο των ερ-

γαζομένων, στην εταιρεία για να αποτραπεί έτσι ο κίνδυνος δημιουργίας κατεστημένου, ευνοιοκρατίας και ρουσφετιού όπως φαίνεται να γίνεται μέχρι σήμερα.

Αχιλλέας

C.P.I. αγώνας για την ασφάλεια των εργατών

Η απεργία που έγινε στο εργοστάσιο κατασκευής αμιαντοσάλινων στην Μονη (C.P.I.) από τις 8 μέχρι τις 19 του Απριλίου έκαμε πιο έντονο ακόμα ένα σοβαρό εργατικό ζήτημα. Το ζήτημα της ασφάλειας των εργατών στους χώρους εργασίας. Μια σειρά από δημοσιεύματα κύρια στην «Χαραυγή», υποστήριξαν ότι η χρησιμοποίηση του μπλε αμιάντου-υλικο που χρησιμοποιείται πιο πάνω εργοστάσιο-είναι επικίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων στους χώρους του εργοστασίου αλλά και όσων χρησιμοποιούν τα προϊόντα που παράγονται με βάση το υλικό αυτό. Συγκεκριμένα υποστηρίχθηκε ότι η αναπνοή ινών του μπλε Αμιάντου για μεγάλα χρονικά διαστήματα προκαλεί καρκίνο των πνευμόνων. Τα δημοσιεύματα αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία αναστάτωσης ανάμεσα στους εργατές που οδήγησε σε αυθόρμητη στάση εργασίας.

Οι εργάτες βρέθηκαν για μια περίοδο συγχισμένοι και απληροφόρητοι πάνω στο θέμα αυτό. Την άποψη ότι ο μπλε αμιάντος είναι καρκινογόνος υποστήριξε ο πρώην πρόεδρος του Τμήματος στηθικών νοσημάτων και πρόεδρος του ιατρικού συμβουλίου πνευμονολόγος δρ. Μ. Κων/δης. Στο ίδιο δημοσίευμα ο Β.Γ.Γ. της ΠΕΟ Χρ. Λασέττας υποστήριξε ότι πρέπει να απαγορευθεί η χρήση του μπλε αμιάντου. όπως έγινε σε χώρες της Ευρώπης και να χρησιμοποιούνται υποκατάστατα του.

Από την άλλη η σιωπή της διεύθυνσης του εργοστασίου και η ανακρίνοση της κυβέρνησης, στην

οποία πληροφορούσε ότι η λειτουργία του Εργοστασίου είναι μέσα στα πλαίσια σχετικής νομοθεσίας που εξασφαλίζει την ασφάλεια των προσωπικών, συνέτειναν στη δημιουργία σύγχισης τουλάχιστο για μια περίοδο μέσα στους εργατές.

Τελικά οι εργάτες έμαθαν ότι πραγματικά ο μπλε αμιάντος είναι καρκινογόνος και ότι η νομοθεσία προνοούσε σαν ανώτατο επίπεδο μόλυνσης των χώρων εργασίας το όριο των 3 ινών κατά κυβικό εκατοστό-μετρο και ότι ύστερα από αυτή τη διαπίστωση μερικά εργοστάσια σε χώρες της Ευρώπης έκλεισαν και άλλα αντικατέστησαν το μπλε αμιάντο. Παράλληλα σε

αρκετες χώρες το όριο ασφάλειας αναθεωρήθηκε από 2 ινές σε 1 ίνα κατά κυβικό εκατοστό, να κάνει πιο ταχτική να πέσει στις 0.5 ινές το 87.

Τελικά οι εργαζόμενοι αποφάσισαν να επιστρέψουν στις εργασίες τους,

ύστερα από μυστική ψηφοφορία (37 υπερ 34 κατα) αφού η διεύθυνση ανάλαβε να ελαττώσει το επίπεδο μόλυνσης σε 1 ίνα ανα κυβικό εκατοστό, να κάνει πιο ταχτικό έλεγχο και να στείλει εκπρόσωπο των εργαζομένων για εκπαίδευση πάνω στο θέμα αυτό.

Το ζήτημα της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας είναι πρωταρχικής σημασίας για τους εργαζομένους. Η εισαγωγή νέας τεχνολογίας και νέων μεθόδων παραγωγής συνοδεύεται πάντοτε από αρκετούς κινδύνους που μερικές φορές η έχταση τους είναι άγνωστη-όπως στην συγκεκριμένη περίπτωση του μπλε αμιάντου. Έτσι η χρήση νέας τεχνολογίας πρέπει να συνοδεύεται πάντοτε από κανονισμούς λειτουργίας και τρόπους ασφάλειας.

Η εφαρμογή μέτρων

Συνέχεια στη σελ 5

E.T.Y.K.

μπροστα στο 8ο συνέδριο

Στις 26 του Μάη θα γίνει το 8' παγκύπριο Συνέδριο της ΕΤΥΚ, το ανώτατο όργανο της Συντεχνίας των τραπεζοϋπαλλήλων που κατά συνέπεια θα πάρει τις πιο σημαντικές αποφάσεις και το σημαντικότερο θα αναδείξει την νέα ηγεσία της ΕΤΥΚ για τα επόμενα τρία χρόνια.

Μπροστα σ' αυτά τα καθήκοντα που μπαίνουν σήμερα στους τραπεζοϋπαλλήλους θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε την μέχρι σήμερα πορεία της ηγεσίας και τα διάφορα μέτρα και στόχους που θα πρέπει να παρθούν και οριοθετηθούν από το συνέδριο και που θα πρέπει να αποτελέσουν τον άξονα δράσεως της ηγεσίας μέχρι το επόμενο συνέδριο.

Η σημερινή ηγεσία της ΕΤΥΚ έχει οδηγηθεί σε μια σειρά από αδιέξοδα από τους μέχρι σήμερα κακούς χειρισμούς της, και ανίκανη πλέον να ξεγελα τους τραπεζοϋπαλλήλους προσπαθεί να κρατηθεί με τα δόντια στην επιφάνεια, χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε τρόπο για να πετύχει τον σκοπό της, χωρίς να διστάζει να οδηγήσει τη συντεχνία ακόμα και στη καταστροφή μέσα στην απόγνωση που βρίσκεται.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η επανάληψη εκλογών των αντιπροσώπων για ασήμαντους λόγους (μικρός αριθμός των παρευρισκομένων μελών σε ορισμέ-

νες κλαδικές επιτροπές για ανάδειξη των αντιπροσώπων δεν ήταν τακτοποιημένα οικονομικά).

Η επανάληψη αυτών των εκλογών γίνεται καθαρά για λόγους σκοπιμότητας και έχουν σαν στόχο την αναβολή, αν είναι δυνατό του συνεδρίου.

Η συνειδητοποίηση των τραπεζοϋπαλλήλων, σαν αποτέλεσμα των αντικειμενικών συνθηκών και η διάθεση τους για να παλαίψουν — η κακή λειτουργία της ΕΤΥΚ και η χρεωκοπία της ηγεσίας, όπως και το πρόσφατο ξεπούλημα των αιτημάτων οδήγησαν σε εκλογή νέων ανθρώπων με διάθεση

να παλαίψουν για μια σωστή ΕΤΥΚ, πράγμα που επικίνδυνο για το σάπιο κατεστημένο της ΕΤΥΚ. Έτσι προσπαθούν οι σημερινοί ηγέτες της ΕΤΥΚ να τρομοκρατήσουν τον τραπεζοϋπαλλήλο κόσμο με τον παμπούλα της κομματικοποίησης της ΕΤΥΚ, προσπαθώντας έτσι να μεταφέρουν το πρόβλημα αλλά και να φορτώσουν τις ευθύνες τους για την κατάντια της ΕΤΥΚ σε κάποιους τρίτους (παράγοντες).

Τα πρώτα σημάδια της οικονομικής κρίσης και οι επιθέσεις των αστών έβγαλε στην επιφάνεια την αδυναμία και ανικανότητα της ηγεσίας για να αγωνιστεί για τα αιτήματα της τάξης που εκπροσωπεί. Το αποτέλεσμα είναι το συνεχές ξεπούλημα των δικαίων αιτημάτων των τραπεζοϋπαλλήλων, γιατί δεν υπάρχει διάθεση να παλιώσουν και να έρθουν σε σύγκρουση με την εργοδοσία. Ας μην ξεχνούμε φυσικά ότι αρκετά μέλη της ηγεσίας έχουν ψηφές θέσεις (διευθυντικές) στις τράπεζες που εργάζονται.

Πολλά και τα προβλήματα των τραπεζοϋπαλλήλων μένουν για

χρόνια άλυτα, όπως είναι ο εξαντλητικός ρυθμός δουλειάς και οι υπερωρίες, καθώς και μια σειρά άλλων προβλημάτων που καταχωνιάζονται στα συρτάρια της ΕΤΥΚ.

Αυτή, λοιπόν η στάση της ηγεσίας οδήγησε στην συνειδητοποίηση των τραπεζοϋπαλλήλων και στην ανάγκη να πάρουν μέτρα για να επικρατήσουν στην συντεχνία οι δημοκρατικές διαδικασίες που καταπατούνται και να μπορέσουν ταυτόχρονα να προωθηθούν και τα διάφορα αιτήματα που υπάρχουν άλυτα εδώ και χρόνια.

Είδαμε πιο παλιά την δημιουργία κομμάτων πρωτοβουλίας που έδωσαν φτερά σε αρκετούς τραπεζοϋπαλλήλους, που τους είδαμε να ξεθαρρεύουν και να στέλλουν επιστολές στον τύπο, προβληματίζοντας ακόμα και πιο πολλούς συνάδελφους τους (περίοδος μετά την υπογραφή της προηγούμενης συλλογικής σύμβασης, αρχές του 1983).

Οι κινητοποιήσεις αυτές όμως έπεσαν στην αδράνεια γιατί έλειπε ο σωστός προσανατολισμός και οι προοπτικές. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι για να κτίσουμε ένα γερο οικοδόμημα πρέπει ν' αρχίσουμε από την γερή βάση. Ο αγώνας είναι δύσκολος οι επιθέσεις από τους καλά οργανωμένους εργοδότες θα είναι ολόένα και πιο έντονες και το καθήκον μας είναι να ενωθούμε στον αγώνα για τα δίκαια μας.

Το καθήκον των πιο προχωρημένων στελεχών είναι να καθοδηγήσουν και να ανεβάσουν την ταξική συνείδηση του κάθε τραπεζοϋπαλλήλου.

Μπροστα στο συνέδριο οι ευθύνες των αντιπροσώπων είναι τεράστιες.

Πρέπει καταρχήν να εκλέξουν μια αγωνιστική ηγεσία που θα αντιπροσωπεύει σωστά τα συμφέροντα της βάσης. Ακόμα να κατοχυρωθεί ο έλεγχος από την βάση με κα-

ταστατικές αλλαγές.

Πρέπει το συνέδριο να αποφασίσει για ένα νέο καταστατικό συνέδριο, για να ψηφιστεί ένα καταστατικό που να βοηθά στη δημοκρατική λειτουργία της Συντεχνίας και όχι να χρησιμοποιείται σαν φραγμός στις διεκδικήσεις των τραπεζοϋπαλλήλων. Ένας βασικός στόχος πρέπει να είναι η αποκέντρωση της εξουσίας όπως και το δυνάμωμα των κλαδικών επιτροπών, όπως και η αναλογική εκπροσώπηση στην ηγεσία, των διαφόρων στρωμάτων που συνθέτουν το τραπεζοϋπαλλήλο σώμα.

Πέρα από ένα σωστό καταστατικό, για να μπορέσουμε να αγωνιστούμε δυναμικά για καλύτερο βιοτικό επίπεδο ικανοί να αντιμετωπίσουμε οποιοδήποτε επιθέσεις της εργοδοσίας πρέπει να το κάνουμε οργανωμένοι και ενωμένοι με τους υπόλοιπους εργαζομένους της Κύπρου. Έτσι η θέση για ένα ενιαίο συνδικαλιστικό φορέα, ένα κογκρέσο των συντεχνιών που να ελέγχεται από τους εργαζόμενους θέσει που υιοθετείται σήμερα από τις περισσότερες συντεχνίες πρέπει να υιοθετηθεί και από την δική μας συντεχνία και να αποτελέσει ψήφισμα στο αυριανό συνέδριο.

Τους εργοδότες τους βλέπουμε να είναι ενωμένοι κάτω από τους διάφορους συνδέσμούς τους και να μην παραλείπουν να δείχνουν την «αλληλεγγύη» τους όταν οι εργαζόμενοι κάποιου χώρου προσπαθούν με μέτρα να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, (πρόσφατη ανακοίνωση ΟΕΒ, ΚΕΒΕ, σύνδεσμος Ξενοδόχων, για τα απεργιακά μέτρα στις Κυπριακές Αερογραμμές-Φιλελεύθερος 24/4).

Στο συνέδριο θα πρέπει να καθοριστεί η πορεία των αιτημάτων για την επόμενη σύμβαση. Δίκαια αιτήματα που έχουν επανειλημμένα

παραγνωριστεί να διεκδικηθούν δυναμικά όπως: η απόλυση του Άρθρου για τα μη διαπραγματεύσιμα θέματα, η μείωση του ωραρίου και οι καλύτερες συνθήκες δουλειάς, μείωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ χαμηλά και ψηλά αμειβομένων τραπεζοϋπαλλήλων. Κατάργηση του ceiling (ορίου) για τα στεγαστικά δάνεια για να μπορούν να ευεργετούνται από αυτά περισσότερο τραπεζοϋπαλλήλοι, όπως και μια σειρά από άλλα αιτήματα που τυγχάνει να εκκρεμούν.

Όλα τα πιο πάνω αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται και με το πιο βασικό αίτημα της κρατικοποίησης των τραπεζών κάτω από τον έλεγχο των τραπεζοϋπαλλήλων. Ένα τέτοιο αίτημα θα βρει τεράστια συμπαράσταση και θα έχει μεγάλο αντίκτυπο στο σύνολο των εργαζομένων και την οικονομία του τόπου.

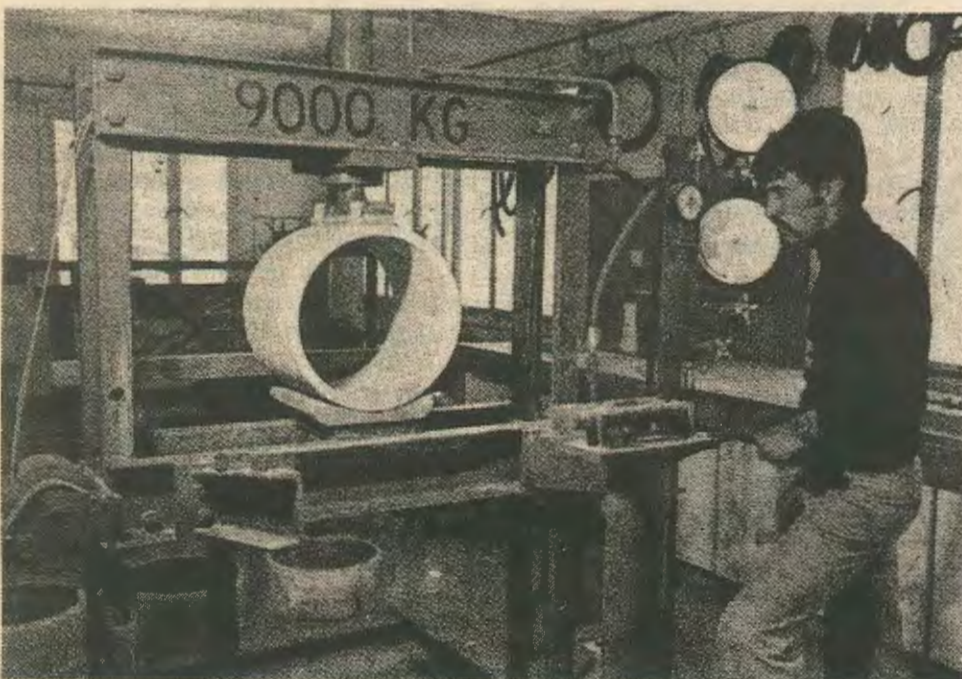
Μαζί με την κρατικοποίηση και των άλλων βασικών τομέων της οικονομίας θα έβαζε τις βάσεις για τον κεντρικό σχεδιασμό της οικονομίας και της λειτουργίας της για τ' όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Η υιοθέτηση τέτοιων αιτημάτων στο συνέδριο θα έβαζε τις σωστές βάσεις για την ενότητα και συσπείρωση όλων των εργαζομένων στις τράπεζες και θα κερδίζαμε τη συμπάθεια και συμπαράσταση ολόκληρου του εργατικού κινήματος διαλύοντας τη καχυποψία που επικρατεί απέναντι στα αιτήματα των Τ/υπαλλήλων.

Η ΕΤΥΚ είναι μια συντεχνία με τεράστια δύναμη που όταν χρησιμοποιηθεί σωστά στην βάση ενος αγωνιστικού προγράμματος μπορεί να πετύχει σημαντικές νίκες για τα συμφέροντα των Τ/υπαλλήλων και του εργατικού κινήματος γενικότερα.

Σ. Ολυμπίου
Τραπεζικός Υπάλληλος

C.P.I.

Συνέχεια από τη 1

ασφάλειας είναι τες περισσότερες φορές δαπανηρή και γι' αυτό τον λόγο γίνεται πρόχειρα έτσι που να αποφευχθούν μεγάλες δαπάνες. Τους κεφαλαιοκράτες αυτο που τους ενδιαφέρει πάνω απ' όλα είναι το κέρδος γι' αυτό τα μέτρα ασφάλειας είναι γι' αυτούς σπατάλες λεφτών. Αυτό οι εργάτες το βλέπουν καθημερινά στους χώρους δουλειάς τους. Είναι γι' αυτό τον λόγο που η ασφάλεια είναι μια από τες σημαντικές διεκδικήσεις των εργατών. Διεκδικήσεις που για να επιτευχθούν χρειάζονται μέτρα πέρα από τες πιέσεις με δημοσιεύματα στον τύπο. Χρειάζονται δυναμικά μέτρα από πλευράς εργατών κάτω από την καθοδήγηση και την οργάνωση των Συντεχνιών.

Στην περίπτωση του CPI οι συντεχνίες θα μπορούσαν να δράσουν πολύ πιο αποτελεσματικά. Εκτός από τες πιέσεις μέσα από τον τύπο θα έπρεπε ενημερώνοντας σωστά τους εργάτες να τους καθοδηγήσουν και σε δυναμικά μέτρα.

Τα δημοσιεύματα από μόνα τους είχαν σαν αποτέλεσμα τη σύγχυση και αναστάτωση μέσα στους εργάτες.

Ακόμα θάπρεπε να χρησιμοποιηθεί η δύναμη και η πίεση από την απεργία για αλλαγή της νομοθεσίας, για χρονοδιάγραμμα αντικατάστασης του μπλε αμιάντου και όχι να αρκестουν σε απλές υποσχέσεις της διεύθυνσης.

Μια τέτοια ξεκάθαρη και δυναμική στάση από μέ-

ρους των ηγεσιών των συντεχνιών θα απέτρεπε και τη διάσπαση που ακολούθησε μέσα στους εργάτες όπου η επιστροφή στη δουλειά έγινε με τρεις νήφους διαφορά, σπέρνοντας την απογοήτευση μέσα στους εργάτες και σπρώχνοντας τους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους μέσα από τα δικαστήρια που ο καθένας ξέρει πόσο οι αστικοί νόμοι είναι με το μέρος και το δικό του εργάτη.

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για διεκδίκηση των δικαιωμάτων και της ασφάλειας των εργαζομένων είναι ο μαζικός δυναμικός αγώνας κάτω από τη συμπαράσταση ολοκλήρου του εργατικού κινήματος.

Π. Σολωμού

Ανακοίνωση Τ/Κ του Νότου

Εμείς οι Τ/Κύπριοι του Νότου ενώνουμε τη φωνή μας με τις Τ/Κυπριακές μάζες που αντιπνιθενται στο σύνταγμα που ετοίμασε το καθεστώς Ντενκτας και κατατίθεται σε δημοψήφισμα στις 5 του Μάη.

Το σύνταγμα που πέρασε μέσα από μια συντακτική συνέλευση που διορίστηκε από την κυβέρνηση Ντενκτας, έρχεται να περιορίσει ακόμα περισσότερο τις ελευθερίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα των Τ/Κυπριακών μαζών.

Σ' αυτό στοχεύουν τα άρθρα του νέου συντάγματος με τις υπερεξουσίες που δίνουν στον Πρόεδρο, με την πρόνοια για κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης, με το δικαίωμα που δίνει στο στρατό και την αστυνομία να επεμβαίνουν

και να φιλμούν - πυροβολώντας ελεύθερα στο δρόμο - κάθε φωνή που ζητά απαλλαγή από την καταπίεση και εκμετάλλευση.

Η Τ/Κυπριακή εργατική τάξη 11 σχεδόν χρόνια μετά τον βίαιο διαχωρισμό των δυο κοινοτήτων και 1 1/2 χρόνο από την ανακήρυξη του κράτους, εξακολουθεί να ζει στην αθλιότητα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος. Η προπαγάνδα της Τ/Κυπριακής αστικής τάξης υπερ του νέου συντάγματος δε μπορεί να κρύψει αυτή τη σκληρή πραγματικότητα.

Η νέα αυτή προσπάθεια του Ντενκτας, για σταθεροποίηση και ενίσχυση της θέσης του, είναι αποτέλεσμα της μακρόχρονης αποτυχίας για εξεύ-

ρηση λύσης στο κυπριακό πρόβλημα, μέσα από τη χρεωκοπημένη διαδικασία των συνομιλιών που γίνονται ανάμεσα στους αστούς.

Χαιρετίζουμε τη θέση που πήραν το Ρεπουβλικάνικο Κόμμα, η συντεχνία «ΚΤΟΣ» και άλλες οργανώσεις ενάντια στο σύνταγμα, θέση που θάπρεπε να υιοθετηθεί και από το Κόμμα Κοινωνικής Απελευθέρωσης.

Η σημερινή πάλη των εργαζομένων ενάντια στο σύνταγμα όπως και η αυριανή στις εκλογές προεδρικές εκλογές, όπου τα δυο αριστερά κόμματα θα διεκδικήσουν από κοινού την προεδρεία, είναι σημαντικόι σταθμοί για τον παραπέρα αγώνα της εργατικής τάξης για κοινωνική απελευθέρωση και εννοποίηση της Κύπρου.

Τουρκοκύπριοι εργάτες

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

«Μητέρες καταψηφίστε το σύνταγμα το οποίο δεν αναγνωρίζει στα παιδιά σας το δικαίωμα να αποκτήσουν επάγγελμα. Δεν επιτρέπει την παραχώρηση επιδόματος όταν εκτελούν τη στρατιωτική τους θητεία. Αρνείται την παραχώρηση επιδόματος ανεργίας όταν είναι άνεργοι. Επιτρέπει να τα πυροβολούν. Επιτρέπει να τα κτυπούν όταν διαμαρτύρονται για τις αδικίες. Μη πιστεύετε στον Ντενκτας και σ' αυτούς που έχουν υποταχθεί».

«ΣΟΖ» 27/4/85

Αγώνας ενάντια στο σύνταγμα

Το σύνταγμα που ετοίμασε η συντακτική συνέλευση, που διορίστηκε μετά την ανακήρυξη του κράτους, θα κατατεθεί για έγκριση σε δημοψήφισμα που θα γίνει στις 5 Μαΐου. Στο σύνταγμα αυτό κάθε ελευθερία περιορίζεται με μια σειρά από άρθρα και παραπέμπεται στις εξουσίες του στρατού και της αστυνομίας που δεν ανήκουν καν στη διοίκηση του κράτους. Το σύνταγμα δεν αναγνωρίζει τις τάξεις ούτε και τα εργατικά κόμματα. Σε περίπτωση οικονομικής κρίσης ακόμα και γενικής απεργίας, δίνει το δικαίωμα στον Πρόεδρο να κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ο στρατός και η αστυνομία μπορούν να πυροβολούν ελεύθερα, στο δρόμο και να σπάζουν απεργίες.

Το Ρεπουβλικάνικο Κόμμα του Οζκιουρ και η συντεχνία των δασκάλων ΚΤΟΣ που αντιτάχθηκαν στο σύνταγμα άρχισαν εκστρατεία για καταψήφιση του συντάγματος, μέσα από τον τύπο τους και σε φυλλάδια. Ο Ντενκτας χρησιμοποίησε την αστυνομία χωρίς επιτυχία, για να μαζέψει και να σταματήσει την διανομή των φυλλαδίων. Κατάγγειλε ακόμα στο Ανώτατο δικαστήριο την εφημερίδα των δασκάλων «ΣΟΖ». Αυτή την προσπάθεια του Ντενκτας υποβοήθησε η στάση της ηγεσίας του Κόμματος Κοινωνικής Απελευθέρωσης που ουσιαστικά δέκτηκε το σύνταγμα. Αντίθετα δεν μπορούσε να περάσει το σύνταγμα και οι ενέργειες του Ντενκτας, αν το Κ.Κ.Α. αντιτασσόταν και οργάνωνε από κοινού με το Ρεπουβλικάνικο Κόμμα εκστρατεία διαφώτισης του εργατικού κινήματος.

Εναντία στο σύνταγμα τάχθηκαν ακόμα η συντεχνία ΝΤΕΒ-ΙΣ, η Ένωση Συγγραφέων, η Οργάνωση Επαναστατικής Νεολαίας και άλλες οργανώσεις.

Η νεολαία στόχος εκμετάλλευσης

Στες 21/4/85 η Επαναστατική Νεολαία πραγματοποίησε πορεία διαμαρτυρίας από την Κερύνεια μέχρι τη Λευκωσία με κύρια συνθήματα «όχι στο σύνταγμα», «το σύνταγμα είναι εχθρός της νεολαίας», «ισότητα στην παιδεία», «τέρμα στην ακριβεία και την ανεργία».

Το καπιταλιστικό σύστημα στα βόρεια έχει κτυπήσει βανάουσα και την νεολαία μαζί με ολόκληρη την εργατική τάξη.

Το σύστημα στην προ-

σπάθεια του να προστατεύσει τα συμφέροντα των καπιταλιστών δεν έχει να προσφέρει τίποτε στη νεολαία παρα ανεργία, εξασπίωση και μισέρια. Η Τ/Κυπριακή νεολαία αποτελεί φτηνή εργατική δύναμη γι' αυτό κι είναι δυο φορές καταπιεσμένη. Έτσι αναγκάζεται να μεταναστεύει σε μια προσπάθεια να βρει καλύτερες συνθήκες ζωής.

Οι Τ/Κυπριακές εφημερίδες αφιερώνουν συνεχώς σχόλια και συνεντεύξεις όπου οι ίδιοι οι νεολαίοι περιγράφουν με δικα τους λόγια την καταπίεση του καπιταλιστικού συστήματος και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Είναι χαρακτηριστική μια συνέντευξη ενός νεαρού εργάτη στην «Ορτάμ»: «— Πέρασαν 6 μήνες όταν απολύθηκα από το στρατό, τι δουλειές δεν έκαμα. Από μάγειρας μέχρι χαμάλης. Τώρα δουλεύω στες οικοδομές. Παίρνω 40,000 Λ.Τ. το μήνα (60 Λ.Κ.) Εάν σπάσω ένα κόκκαλο με τα λεφτά που παίρνω δεν μπορώ να γιατρέψω ούτε το ένα τέταρτο. Αν δεν μπορέσω να φύγω στο εξωτερικό είμαι αναγκασμένος να γράφτω αστυνομικός. Μας λένε πως αυτό το κράτος χρειάζεται όχι μόνο δασκάλους και άλλους δημόσιους υπαλλήλους αλλά και βοσκούς και εργάτες. Σωστά αλλά την παραγωγή του βοσκου και του εργάτη την εκμεταλλεύεται μια μικρή ομάδα πλουσίων. Γι' αυτούς ο κόπος ο δικός μας είναι σαν ένα κόκκαλο που πετάνε στους σκύλλους τους. Εδώ κάτι δεν πάει καλά. Οι πλουτοκράτες με τους τόκους που παίρνουν κτίζουν πολυκατοικίες δηλαδή με τα λεφτά που κερδίζουν από την εκμετάλλευση τη δική μας. Αυτό το σύστημα πρέπει να αλλάξει».

Κάποιος άλλος νεολαίος αναφέρει: «Για μας δεν υπάρχει μέλλον, έχει δώσει ο ήλιος. Ο γάμος και η οικογένεια για μας είναι ένα όνειρο».

Τες συνθήκες εξασπίωσης περιγράφει κι ένας 18χρονος: «Στο περιβάλλον που ζω τίποτε δεν βλέπω να πηγαίνει προς το καλύτερο. Φυσικά εγώ ανήκω στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα, ίσως γι' αυτό. Αλλά δεν πρέπει να παρεξηγηθούμε. Ξέρω ότι υπάρχουν κι αυτοί που γίνονται πλουσιότεροι».

Τα πιο πάνω είναι μερικά μόνο δείγματα των προβλημάτων που απασχολούν την Τ/Κυπριακή νεολαία, που κι αν βρει δουλειά, δουλεύει χωρίς κοινωνικές ασφάλειες και ταμεία προνοίας, χωρίς καμμία κοινωνική προστασία.

Η κατάσταση είναι ακόμα πιο τραγική σε περιοχές της υπαίθρου όπου δεν υπάρχουν εργοστάσια και οικοδομές. Για παράδειγμα

οι νεολαίοι της Καρπασίας αναγκάζονται να διανύουν 150 χλμ. κάθε μέρα πηγαίνοντας στη Μόρφου για να δουλέψουν στο μάζεμα των πορτοκαλιών. Οι εργάτες αυτοί, που στην πλειοψηφία τους είναι 15-20 χρόνων, δουλεύουν 10-12 ώρες την ημέρα και αμείβονται με 2.000 Λ.Τ. (2.50 Λ.Κ.). Αρκετοί απ' αυτούς για να αποφύγουν την καθημερινή ταλαιπωρία και τα έξοδα αναγκάζονται να μένουν σε ερημωμένα σπίτια στη περιοχή Μόρφου, χωρίς νερό,

αντιμέτωπος αυτής της κατάστασης. Γι' αυτό και το νέο σύνταγμα στοχεύει στο κτύπημα και τη φίμωση της νεολαίας, με άρθρο που επιτρέπει «τη σύλληψη επί τόπου κάθε αλήτη, από τες δυνάμεις ασφαλείας, χωρίς οποιοδήποτε δικαστικό ένταλμα». Η νεολαία είναι από τη φύση της επαναστατική και πρωτοπόρα στους αγώνες του εργατικού κινήματος. Αυτό αποδείχνει και η εμπειρία των αντιχουντικών αγώνων τόσο στην Ελλάδα όσο και

συνταγματικό - για να προστατευτεί.

Πέρασαν 11 χρόνια από την ντε φάκτο διαίρεση της Κύπρου και το καθεστώς Ντενκτας δεν κατάφερε να οργανώσει και να αναπτύξει την οικονομία του Βορρα. Χρησιμοποιείται μάλιστα το εθνικό ζήτημα σε μια προσπάθεια διαιώνισης της καταπίεσης και αποπροσανατολισμού της εργατικής τάξης και της νεολαίας από τα καθημερινά κοινωνικά και οικο-

εξυπηρετούν.

Οι Ε/Κ και Τ/Κ αστοί έχουν πολλά να μοιράσουν στες μεταξύ τους συνομιλίες. Γι' αυτό και σύρονται από αποτυχία σε αποτυχία. Γι' αυτές τες αποτυχίες έχουν σοβαρές ευθύνες και τα αριστερα κόμματα Ε/Κ και Τ/Κ, αφού υποστηρίζουν κι αυτά τη χρεωκοπημένη διαδικασία των συναντήσεων και των συνομιλιών.

Η εργατική τάξη και η νεολαία των δυο κοινοτήτων έχουν τη δύναμη να ανατρέψουν αυτή την πολιτική. Τα κόμματα της εργατικής τάξης πρέπει να συνειδητοποιήσουν τη δύναμη και τη διάθεση των εργαζομένων δίνοντας τη δική τους προοπτική μακριά από συνεργασίες με τα αστικά κόμματα. Η διεκδίκηση των προερχών προεδρικών εκλογών από τα Τ/Κ αριστερα κόμματα με κοινό υποψήφιο είναι ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση και παράδειγμα για τα Ε/Κ αριστερα κόμματα.

Η λύση των προβλημάτων ολόκληρης της εργατικής τάξης της Κύπρου περνά μέσα από τη πάλη του κοινού μετώπου Ε/Κ και Τ/Κ εργαζομένων, για μια Σοσιαλιστική Κύπρο.

Μουσα Ονουρ.

Απο την πορεία διαμαρτυρίας ενάντια στο σύνταγμα που οργάνωσε η Επαναστατική Νεολαία στες 21 Απριλή.

οι νεολαίοι της Καρπασίας αναγκάζονται να διανύουν 150 χλμ. κάθε μέρα πηγαίνοντας στη Μόρφου για να δουλέψουν στο μάζεμα των πορτοκαλιών. Οι εργάτες αυτοί, που στην πλειοψηφία τους είναι 15-20 χρόνων, δουλεύουν 10-12 ώρες την ημέρα και αμείβονται με 2.000 Λ.Τ. (2.50 Λ.Κ.). Αρκετοί απ' αυτούς για να αποφύγουν την καθημερινή ταλαιπωρία και τα έξοδα αναγκάζονται να μένουν σε ερημωμένα σπίτια στη περιοχή Μόρφου, χωρίς νερό,

στην Τουρκία. Η Τ/Κυπριακή αστική τάξη είναι φανερό πως τρέμει μια πιθανή κινητοποίηση της νεολαίας και έτσι παίρνει κάθε μέτρο - ακόμα και

νομικά προβλήματα. Οι οικονομικές θυσίες που απαιτούνται συνεχώς από την εργατική τάξη για χάρη του Κυπριακού προβλήματος μόνο τους αστους

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ

συνέχεια από την 7
έχουν να χάσουν τίποτε. Όταν τους συμφέρει να διώξουν εργάτες θα το κάνουν έστω κι αν η εταιρεία εξακολουθεί να κάνει κέρδη.

Αμα οι εργοδότες υποστηρίζουν ότι δεν παν καλά οι δουλειές τους, κι ότι δεν έχουν δουλειά, η μόνη απάντηση από μέρους του εργατικού κινήματος είναι: «**Ν** ανοιχτούν τα βιβλία της εταιρείας, να δούμε κατ' αρχήν αν λεν οι εργοδότες την αλήθεια. Κι αν πραγματικά είναι σε κακή χάλια η εταιρεία, αν η ιδιωτική πρωτοβουλία την έχει καταστήσει «άχρηστη» τότε να κρατικοποιηθεί.

Η Κρατικοποίηση
Αυτο που για την ιδιωτική πρωτοβουλία είναι λογικό, δηλ. το να κλείνουν εργοστάσια από τη μια και να κάθονται άνεργοι εργάτες από την άλλη, είναι για την κοινωνία σκέτος παραλογισμός. Γιατι να κάθονται εργάτες από τη μια και μηχανές από την άλλη αφού μπορούν να δουλεύουν οι εργάτες τις μηχανές και να αυξάνεται έτσι η παραγωγή της κοινωνίας; Γιατι υπάρχει το κέρδος στη μέση. **Κι ο μόνος τρόπος να φύγει από τη μέση είναι να κρατικοποιηθεί η εταιρεία και να αποζημιωθούν οι μέτοχοι εκεί που υπάρχει ανάγκη.**

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος να σωθούν οι δουλειές των εργατών στη τσιμεντοποιία.

Απαντώντας σε ερώτηση εργάτη μέσα στην γεν. συνέλευση, ο συν. Κλείτος της ΣΕΚ, είπε ότι η Βουλή και η Κυβέρνηση δεν μπορούν να επέμβουν γιατί το κράτος εκπροσωπεί το σύνολο της Κύπρου ενω η εταιρεία ανήκει στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα! Η πιο ευνοϊκή εξήγηση για το συν. Κλείτο, είναι ότι βρίσκεται σε άγνοια. Γιατι η θέση του είναι εξωφρενική.

Πρώτο: Γιατι και το κράτος και η Βουλή μπορούν να επέμβουν. Όταν το κράτος δικαιούται να κρατικοποιεί επιχειρήσεις που ανήκουν σε ιδιώτες, τι το εμποδίζει να κρατικοποιήσει μια επιχείρηση που ανήκει σε κοινότητα νοούμενου ότι η κοινότητα δεν αντιτίθεται; **Διαβεβαιώνουμε πως δεν υπάρχει κανένα νόμιμο ή συνταγματικό σημείο που να εμποδίζει την κρατικοποίηση γιατί διαφορετικά η τσιμεντοποιία πάει να κλείσει.** Όπως επίσης τη Βουλή δεν την εμποδίζει τίποτε να συζητήσει το θέμα και να πάρει και μέτρα, και να κάνει και έρευνα, ειδικά άμα τα Ε/Κ κόμματα που εκπροσωπούν την Ε/Κ κοινότητα θέλουν κάτι τέτοιο!

Δεύτερο: Ανησυχεί ο συν. Κλείτος ότι άμα κρατικοποιηθεί η τσιμεντοποιία θα είχαν μέρισμα και οι Τ/Κ. Δηλαδή ανησυχεί ότι αν κρατικοποιηθεί θα πρέπει να στέλνουμε κάθε μέρα φορτηγά γεμάτα τσι-

μέντο στο Βορρα; Αυτό είναι αστειό. Τέτοια υποχρέωση δεν υπάρχει. Το κράτος μπορεί να κάνει το τι μόντο του ότι θέλει. Αλλα ακόμα κι αν είχε αυτή την υποχρέωση είναι καλύτερα να κλείσουμε τα τρία απο τα τέσσερα εργοστάσια ή να στέλνουμε λίγο τσιμέντο στους Τ/Κ;

Οι ευθύνες
Είδικα στην περίπτωση της τσιμεντοποιίας φαίνεται πως υπάρχουν συγκεκριμένες ευθύνες για κακοδιαχείρηση και σπατάλες. Αυτα πρέπει να βγουν στην επιφάνεια. Να τα μάθει ο λαός και το εργατικό κίνημα. Αν υπήρξαν ατασθαλίες και ανεύθυνα διαχείρηση, δεν είναι δικα τους λεφτά που σπαταλούσαν, είναι κοινωνικά κεφάλαια. Η εταιρεία έβγαζε εκατομμύρια κέρδη. Που πήγαν αυτα τα λεφτά; Η έρευνα είναι διπλά επιβεβλημένη.

Ταξικό το ζήτημα
Το ζήτημα δεν είναι νομικό ούτε συνταγματικό. Είναι ταξικό. Σίγουρα δεν μπορούμε να αφήσουμε τους εργοδότες να παραβιάζουν τις υπογραφές και τις συμφωνίες που κάνουν μαζί μας. Αλλα ούτε και μπορούμε να δεχόμαστε τις απολύσεις σαν κάτι το φυσιολογικό. Οι εργάτες δεν φταιν σε τίποτε για να πληρώνουν για τα λάθη των αστών. Αμα οι αστοί κάνουν λάθη να πληρώνουν οι αστοί. Και το εργατικό κίνημα έχει

τη δύναμη να επιβάλει κάτι τέτοιο, φτάνει να το αποφασίσει. Οι συντεχνιακοί ηγέτες δεν πρέπει να διστάζουν μπροστα σε τεχνικές δυσκολίες. **Αμα δεχόμαστε τις απολύσεις σαν λογικές σαν φυσιολογικές, τότε που θα σταθούμε άμα η κρίση χτυπήσει πιο δυνατά την Κύπρο; Δεν υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια σ' αυτές τις περιπτώσεις.** Υπάρχει η λογική της αστικής τάξης από τη μια και η λογική της εργατικής τάξης από την άλλη. Για τους αστους είναι λογικό να υπάρχει στη Βρετανία ανεργία 12% Για τους εργάτες όμως είναι παράλογο να υπάρχει έστω κι ένας άνεργος.

Στην εισαγωγική του ομιλία στη συνέλευση των εργατών ο συν. Ποδινας της ΠΕΟ έμμεσα κατηγορήσε τη σοσιαλιστική Εκφραση για ανευθυνότητα. **Όχι συνάδελφε. Δεν πρόκειται για ανευθυνότητα.** Πρόκειται για διαφορετικά προγράμματα, με διαφορετικούς στόχους. Το πρόγραμμα των Συντεχνιών στοχεύει στο σεβασμο του βιομηχανικού Κώδικα. Εμεις στοχεύουμε πιο μακρά. Στο σεβασμο του δικαιώματος της εργασίας, στο να μην περάσει το κλείσιμο και οι απολύσεις στο να πληρώσουν οι υπεύθυνοι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ

Επικίνδυνο φλερτ με τη δεξιά

Αν υπάρχει κάποιος, που μπορεί να κάνει τον Ελληνοκύπριο να νιώθει, ακόμα και το 1985, περήφανος, αν υπάρχει κάποιος, που μέσα στον σημερινό εθνικό - πολιτικό μας ζόφο αποτελεί ακτίδα φωτός, αν υπάρχει κάποιος που μπορεί να μετατρέψει την απαισιοδόξη εκτίμηση του άμεσου γεγονότος σε αιτιόδοξη προοπτική για το μέλλον, αν λοιπόν υπάρχει στην Κύπρο σήμερα ένας τέτοιος άνθρωπος, αυτός είναι ο Βάσος Λυσσαρίδης, ο γιατρός.

«Βάσος Λυσσαρίδης: εφ' όλης της όλης» (ΤΑ ΝΕΑ Πέμπτη 18 Απριλίου 1985)

Αν υπάρχει κάτι το παράξενο στο πιο πάνω απόσπασμα δεν είναι το ότι είναι δημοσιευμένο στα «ΝΕΑ». Το παράξενο είναι πως πρόκειται για αναδημοσίευση από τον «Κήρυκα», μια δέξια εφημερίδα που προλογίζει μ' αυτά τα λόγια συνέντευξη που πήρε από τον Βάσο Λυσσαρίδη.

Φυσικά ο «Κήρυκας» δεν είναι μια συνηθισμένη εφημερίδα της δεξιάς. Είναι μια εφημερίδα με πολύ μικρό πολιτικό βάρος, που εκδίδεται κύρια για να διατηρεί κάπως στο πολιτικό προσκήνιο τον Τάσο Παπαδόπουλο και το κόμμα-του. Το γεγονός ότι βρίσκεται πολύ μακριά από την εξουσία της επιτρέπει την πολυτέλεια να πειραματίζεται, ακόμα και να «σοσιαλιζέι»: δεν είναι τυχαία που παίρνει αυτή τη στάση απέναντι στον Λυσσαρίδη. Ξέρει πως από μόνη της δεν μπορεί να πετύχει τίποτε. Έτσι οραματίζεται κάποια «κέντρωση» συμμαχία εναντίον στα «άκρα» — το ΑΚΕΛ και το ΔΗΣΥ. Ο Τάσος Παπαδόπουλος ονόμασε το κόμμα-του «Ένωση Κέντρου», η ΕΔΕΚ ξεκίνησε σαν «Ενιαία Δημοκρατική Ένωση Κέντρου», και τώρα με τη σύγκρουση του Κυπριανού με τα δυο μεγάλα κόμματα της βουλής μια τέτοια συμμαχία είναι φαινομενικά δυνατή. Από τη συνέντευξη φαίνεται πως και ο ίδιος ο Λυσσαρίδης φλερτάρει μ' αυτή την ιδέα:

ΚΗΡ: Αν ο Πρόεδρος Κυπριανού υπέβαλλε αύριο την παραίτησή του και προκήρυξε εκλογές, θα διεκδικούσατε την Προεδρία; Λαμβανομένων μάλιστα υπ' όψη ότι ο κ. Κληρίδης έχει δηλωμένη πρόθεση υποβολής υποψηφιότητας, και νοούμενου ότι το ΑΚΕΛ έχει δηλωμένη πρόθεση να μη υποστηρίξει «ποτέ» τον κ. Κληρίδη, θα ρίχνατε το βάρος σας για ενδεχόμενη επανεκλογή του κ. Κυπριανού - Εφ' όσον οι δικές σας πιθανότητες είναι ελάχιστες;

ΛΥΣ.: Αυτό θα το αποφασίσει το σύνολο του κόμματος. Δεν έχω δικαίωμα καν να το αποφασίσω. Όπως ξέρετε, υπάρχει απόφαση του κόμματος και η ΕΔΕΚ είναι κόμμα που διεκδικεί εκλογές. Επομένως, οποιαδήποτε απόφαση επί αυτού του θέματος με αλλαγή πρέπει να γίνει από το σύνολο του κόμματος.

Η απάντηση του

Λυσσαρίδη είναι υπεκφυγή: είναι όμως φανερό πως παρα τη θέληση της συντριπτικής πλειοψηφείας των κομματικών μελών η ηγεσία της ΕΔΕΚ προσπαθεί ν' αλλάξει τη κομματική απόφαση για να μπορεί να διαπραγματευτεί μια συμφωνία με το ΔΗΚΟ και την ΕΚ. Το επιχείρημα που προβάλλεται είναι απλό: η Κύπρος κινδυνεύει. Το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ έχουν καταστροφικές τοποθετήσεις. Άρα, όλες οι άλλες δυνατόιες πρέπει να συσπειρωθούν για να τους αντιμετωπίσουν. Αυτό το επιχείρημα δεν είναι νέο. Χρησιμοποιήθηκε το 76 για τη συνεργασία ΑΚΕΛ-ΔΗΠΑ-ΕΔΕΚ — Τ. Παπαδόπουλος, χρησιμοποιήθηκε το 77 για να μην υποβάλει ο Λυσσαρίδης υποψηφιότητα για την προεδρία. Και όταν ακόμα ο Λυσσαρίδης κατέβηκε στις εκλογές δεν ήταν υποψήφιος της ΕΔΕΚ, μα του φανταστικού «Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας».

Αυτή όμως η πολιτική της ηγεσίας της ΕΔΕΚ δεν έφερε ποτέ κανένα θετικό αποτέλεσμα. Η συνεργασία του 76 οδήγησε στο δυνάμωμα του Συναγέρμου και όχι στην διάλυσή-του. Το ότι ο Λυσσαρίδης δεν έβαλε υποψηφιότητα άφησε τον Κυπριανού μοναδικό «διάδοχο». Το «Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας» δεν αύξησε καθόλου τα εκλογικά ποσοστά της ΕΔΕΚ. Ακόμα χειρότερα τώρα, αν η ηγεσία της ΕΔΕΚ προχωρήσει στην υποστήριξη Κυπριανού θα αφήσει το Εθνικό θέμα στα ίδια αδιέξοδα, με μόνη προοπτική τη διπλή ένωση, και θα καταδικαστεί το κόμμα στην στασιμότητα των τελευταίων χρόνων. Αυτή τη στιγμή η ΕΔΕΚ θάπρεπε ν' ήταν η πρώτη που θα ζητούσε εκλογές — ενάντια στην πολιτική του ΑΚΕΛ και του Συναγερ-

μου που οδηγεί σε Νατοϊκή Λύση, αλλά και προσφέροντας κάτι καλύτερο από την αλληγορική στάση του Κυπριανού. Αντί τούτου ο Β. Λυσσαρίδης ζητά... δημοψηφίσμα!

ΚΗΡ: Κύριε Λυσσαρίδη, συνεχισμένης της στάσης του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ, νομίζετε ότι ο Πρόεδρος Κυπριανού οφείλει να παραιτηθεί, δοσμένης και της δήλωσης του ίδιου που λέει ότι τον έχουν εξουδετερώσει διαπραγματευτικά;

ΛΥΣ.: Συνταγματικά, κατά τη γνώμη μου, η Βουλή δεν έχει δικαίωμα να καθαιρέσει τον πρόεδρο ούτε να καθορίσει Προεδρικές εκλογές, όπως ούτε και ο Πρόεδρος έχει δικαίωμα να καθορίσει βουλευτικές εκλογές. Είναι δυο χωριστές εξουσίες.

Αν όμως η συνεργασία του μετώπου φτάει στα άκρα ανα τα δυο αυτά κόμματα εξακολουθούν να εμμένουν σ' αυτές τις απόψεις, πιστεύω πως το πρώτο που πρέπει να γίνει είναι να ερωτηθεί ο λαός πάνω στο συγκεκριμένο ερώτημα, διότι οι εκλογές μπορεί να δώσουν λανθασμένη εικόνα, να ερωτηθεί λοιπόν ο λαός αν δέχεται εκείνη τη γραμμή ή τη γραμμή που εμείς προτείνουμε.

ΚΗΡ: Μιλάτε για δημοψήφισμα;

ΛΥΣ.: Ναι, για δημοψήφισμα, χωρίς, μετά το δημοψήφισμα, να αποκλείω εκλογές.

.....
Για να μη δοθεί, λοιπόν, ψευδής εικόνα σ' οποιαδήποτε εκλογές, η γνώμη μου είναι ότι πρέπει να προηγηθεί ένα σαφές ερώτημα προς το λαό: τι πιστεύει ότι πρέπει να είναι η λύση του Κυπριακού.

Ποια όμως λύση του Κυπριακού προτείνει ο Β. Λυσσαρίδης; Αυτή τη στιγμή οι μόνες «λύσεις» που φαίνονται «εφικτές» είναι από τη μια κάποια νατοϊκά εμπνευσμένη συμφωνία, που δεν θα είναι τίποτε άλλο από αναγνώριση της διχοτόμησης και από την άλλη η διαιώνιση της σημερινής κατάστασης που οδηγεί και πάλι στη διχοτόμηση. Ανάμεσα στα δυο ο Κυπριακός λαός δεν έχει πολλά για να διαλέξει. Η τρίτη λύση, η λύση του σοσιαλισμού μέσα από το κοινό μέτωπο της εργατικής τάξης ούτε περνά από το μυαλό του Β. Λυσσαρίδη.

ΚΗΡ: Κύριε Λυσσαρίδη, εν όψει των πραγματικών κινδύνων που διέρχεται η Κύπρος.....δε νομίζετε ότι θάπρεπε να εγκαταλειφθούν οι ιδεολογικές κι άλλες κομματικές προτεραιότητες;

Μ' άλλα λόγια η σοσιαλιστική σας ιδεολογία προηγείται, συμπορεύεται ή έπεται της λύσης του Κυπριακού;

Κι ακόμα θα την θυσιάσατε χάριν μιας λύσης του κυπριακού;

ΛΥΣ.: Συμπορεύεται. Ασφαλέστατα η ιεράρχηση των προβλημάτων για κάθε τίμιο πατριώτη είναι πρώτα η σωτηρία της πατρίδας. Δεν μπορείς να έχεις κοινω-

νικό σύστημα αν δεν έχεις πατρίδα. Άρα το να λέει κανείς ότι μπορεί να βάλει το εθνικό θέμα στην ίδια μοίρα, που θα έβαζε οποιαδήποτε άλλο θέμα, κατά τη γνώμη μου θα ήταν σφάλμα και μάλιστα σφάλμα που ίσως θα είχε οδυνηρές επιπτώσεις στην κυπριακή πραγματικότητα. Επομένως για μας, ο αγώνας για τη λευτεριά, ο αγώνας για την τερμίνση της κατοχής, ο αγώνας για να δώσουμε σε αυτό το λαό το δικαίωμα να ζήσει και να δημιουργήσει ελεύθερος, είναι ο πρώτος. Πιστεύουμε όμως ταυτόχρονα ότι η σοσιαλιστική αναδιάρθρωση της κοινωνίας βοηθά αυτό τον αγώνα.

Ο Β. Λυσσαρίδης δεν μπορεί να δει πως ο αγώνας των αστών για τη σωτηρία της πατρίδας δεν έχει καμία σχέση με τον αγώνα της εργατικής τάξης «για τη σωτηρία της πατρίδας». Οι ίδιες λέξεις σημαίνουν διαφορετικά πράγματα για διαφορετικές τάξεις. Για τους αστούς «σωτηρία της πατρίδας» σημαίνει συνέχιση της εκμετάλλευσης στο νότο, κι αν δεν κοστίζει πολλά, και στο Βορρά. Γι' αυτό και η αγωνία του «Κήρυκα» να θυσιάσει η ΕΔΕΚ την ιδεολογία της. Η απάντησή έπρεπε ν' ήταν: ας θυσιάσουν οι αστοί την ιδεολογία-τους. Ας σταματήσουν την εκμετάλλευση. Ούτε και είναι η απάντηση Λυσσαρίδη απλά προσεγγμένη για να κερδίσει ψήφους: πραγματικά ελπίζει σε συνεργασία με αστούς πολιτικούς.

ΛΥΣ.: Είναι γι' αυτό που, ενω ιεραρχούμε συζητητή τον αγώνα για λευτεριά ως πρώτο και δίνουμε το χέρι σ' όλους τους ανθρώπους όλων των ιδεολογιών για να κάνουμε ένα κοινό αγώνα για να σώσουμε τη πατρίδα, είναι η έντιμη πεποίθησή μας, ότι μια σοσιαλιστική αναδιάρθρωση της κοινωνίας υποβοηθά αυτόν τον αγώνα. Επομένως, ας το δούμε όχι κατ' αντιπαράθεση, αλλά κατα παράλληλη αλληλοβοήθεια.

Ο Λυσσαρίδης σχεδόν απολογείται για το ότι είναι σοσιαλιστής. Ακόμα και ο σοσιαλισμός που προτείνει είναι άκακος, σχεδιασμένος να μην τρομάξει τους αστούς.

ΚΗΡ: Ας έλθουμε, κ. Λυσσαρίδη, στο κεφάλαιο «σοσιαλισμός». Αυτό που σήμερα αποκαλούμε σοσιαλισμό έχει τόσο ρευστά όρια ώστε πολλές χώρες με διαφορετικά διάφορα συστήματα να αυτοαποκαλούνται σοσιαλιστικές. Εν πάση περιπτώσει, η πρακτική διαμόρφωσε δυο ιδεοτύπους τύ-

πους σοσιαλισμού: το σοβιετικό και το σουηδικό. Ο δικός σας σοσιαλισμός, κ. Λυσσαρίδη, ποιον από τους δυο τύπους προσεγγίζει; Ποιο δηλαδή είναι το ιδεολογικό στίγμα σας;

ΛΥΣ.: Θα ήταν νομίζω σφάλμα να πει κανείς ότι πρέπει να ακολουθήσει πρότυπα. Αλλά θα έλεγα ότι, εγώ δεν μπορώ να δεχτώ σοσιαλισμό χωρίς δημοκρατία. Δηλαδή; Ποιος είναι ο στόχος του σοσιαλισμού; Να απαλλάξει τον άνθρωπο από την δουλειά της ανάγκης για να αναπτύξει τις δημιουργικές του ικανότητες και τις πρωτοβουλίες του και να του δώσει όσο το δυνατό περισσότερο ελεύθερο χρόνο ίσα-ίσα για να αναπτύξει την προσωπικότητά του. Βιολογική ανάγκη του ανθρώπου είναι κι η δημιουργία και για να δημιουργήσει πρέπει ν' είναι ελεύθερος να εκφράζεται, να οργανώνεται, να πολιτεύεται, να αντιπολιτεύεται, επομένως θέλω ένα πλουραλιστικό σύστημα μέσα στο οποίο όλοι οι άνθρωποι θα είναι ελεύθεροι και να εκφράζονται και να προσπαθούν να διαμορφώσουν τα κοινωνικά φαινόμενα σύμφωνα με τις δικές τους αντιλήψεις και βεβαιώσεις η δημοκρατία θα δείξει ποίαν απ' όλες αυτές τις ομάδες προτιμά ο λαός στην α ή στην β περίοδο.

Ο σοσιαλισμός δηλαδή δεν είναι ένα κοινωνικό σύστημα που διαδέχεται τον καπιταλισμό, μα «διαμόρφωση των κοινωνικών φαινομένων» σύμφωνα με τη δημοκρατική έκφραση της λαϊκής θέλησης «στην α ή στην β περίοδο». Είναι μήπως μια νέα θεωρία «εναλλασσομένων» κοινωνικών συστημάτων; Δικαιολογημένα ο δημοσιογράφος του «Κήρυκα» συμπεραίνει:

ΚΗΡ: Απ' όσα μου είπατε μπορώ να συμπεράνω ότι είστε πιο κοντά στο σουηδικό τύπου σοσιαλισμό παρά στο σοβιετικό...

Και ο Λυσσαρίδης προσπαθεί να θολώσει τα νερά.

ΛΥΣ.: Πάντως εμείς δεν είμαστε υπερ της μονοκομματικής τοποθέτησής.

Ο δημοσιογράφος επιμένει.

ΚΗΡ: Υπήρξατε ή είστε μαρξιστής; Πως θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας;

ΛΥΣ.: Να σας πω. Εξακολουθώ να πιστεύω ότι η λέξη-ισμός πολλές φορές δημιουργεί παραμορφώσεις καταστάσεων. Το να αγνοήσει κανείς την τρομαχτική συμβολή, την οποία ο Μαρξ έχει δώσει στα παγκόσμια κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα με τις σωστές αναλύσεις της εποχής του θα ήταν σφάλμα. Το να προσπαθεί όμως κανείς να προσαρμόσει την πραγματικότητα σε ορισμένες θεωρητικές τοποθετήσεις και μάλιστα άλλων εποχών, αποτελεί παραμόρφωση ακόμα και αυτού που ο ίδιος ο Μαρξ ζητούσε να προβάλλει. Ο ίδιος είχε πει ότι ο δογματισμός είναι ο χειρότερος εχθρός της έρευνας και της ελευθερίας.

Εδώ ο Λυσσαρίδης δεν στρέφεται απλά ενάντια στο δογματισμό και τη διαστρέβλωση του μαρξισμού: αποφεύγει να αποκαλέσει τον εαυτό-του μαρξιστή. Παλιότερα όταν βρισκόταν σ' αυτό το δίλημα, απαντούσε πως πίστευε στον «επιστημονικό σοσιαλισμό». Τώρα έχει πια αφαιρέσει και τα τελευταία απομεινάρια υλισμού από την ιδεολογία-του, μια στροφή που δεν διαφεύγει της προσοχής του δημοσιογράφου:

ΚΗΡ: Αυτές τις απόψεις τις είχατε πάντα; Σας κάμνω αυτή την ερώτηση γιατί πρόεξα πως πριν από 10 ή 15 χρόνια οι λόγοι κι οι ομιλίες σας είχαν μια περισσότερο μαρξιστική διατύπωση και υφή απ' ότι οι σημερινές.

ΛΥΣ.: Δεν νομίζω ότι άλλαξα ουσιαστικά τις απόψεις μου. Αν οι φρασεολογίες έχουν αλλάξει αυτό δεν το ξέρω. Αλλά πιστεύω ότι αυτές τις αντιλήψεις έχω αποκαίρω. Δεν είναι αντιλήψεις της τελευταίας περιόδου. Ίσως, άλλοι να μην έβλεπαν αυτό που τώρα βλέπουν, διότι έχουν λιγότερες προκαταλήψεις σ' αυτά που έχουμε πει.

Σ' αυτό ο Λυσσαρίδης έχει δίκιο. Οι απόψεις του ίδιου δεν έχουν ουσιαστικά αλλάξει. Πάντα πίστευε στη συνεργασία με τους αστούς, πάντα θεωρούσε τον σοσιαλισμό ένα μελλοντικό όνειρο που δεν έχει σχέση με το σήμερα. Και είναι γεγονός ότι η κύρια αλλαγή βρίσκεται στο ότι σήμερα δεξιοί πολιτικοί είναι διατεθειμένοι να δεχτούν αυτο που προηγουμένως δεν θάταν έτοιμοι να το κάμουν. Αυτή τη στιγμή έχουμε μόνο τα πρώτα δείγματα μιας τάσης: Η πίεση της εργατικής τάξης ενάντια στα αδιέξοδα της καπιταλιστικής κοινωνίας θα θέσει τους αστούς μπροστά στο ερώτημα: σύγκρουση ή «συνεργασία»; Ρεφορμιστές ηγέτες όπως ο Λυσσαρίδης με «αλλαγμένη φρασεολογία» θα φαίνονταν στα μάτια των αστών ολοένα και πιο αποδεχτοί, γιατί φοβούνται ακόμα τη σύγκρουση. Αν τελικά η πίεση της εργατικής τάξης σπρώξει τον Λυσσαρίδη στην εξουσία όπως το Παπανδρέου στην Ελλάδα, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική του ίδιου το Λυσσαρίδη. Μια πολιτική που μέχρι τώρα αποδείχθηκε καταστροφική για την ΕΔΕΚ μια πολιτική που δεν είχε την ταξική επιθετικότητα του Παπανδρέου που έφερε τη νίκη....

ΘΕΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Διεθνή

ΔΑΝΙΑ

Οι Δανοί Σοσιαλδημοκράτες ρεφορμιστές ηγέτες κυβέρνησαν τη Δανία για 30 χρόνια. Η πεισματική προσκόλλησή τους στο καπιταλιστικό σύστημα και τη διαχώριση της καπιταλιστικής οικονομίας, σε συνδιασμό με τη μεταπολεμική καπιταλιστική άνθιση, τους επέτρεψαν να κρατήσουν την εργατική τάξη της χώρας μακριά απ' τις μαρξιστικές επαναστατικές παραδόσεις και τη σοσιαλιστική προοπτική. Μια σειρά από παροχές, προϊόν της καπιταλιστικής άνθισης, ανέβασε το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και ήρθε να επισφραγίσει την αστική κυριαρχία στην κοινωνία της Δανίας. Η αναπόφευκτη βαθειά δομική παγκόσμια καπιταλιστική κρίση χτύπησε όμως, όπως ήταν φυσικό και τη Δανία βυθίζοντας έτσι την οικονομία της στο χάος. Το εξωτερικό της χρέος απόχτησε τις ίδιες διαστάσεις μ' αυτά των χωρών της Λατινικής Αμερικής.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΘΑΤΣΙΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

Η ολοκληρωτική απουσία, στην πολιτική των Σοσιαλ Δημοκρατών ρεφορμιστών ηγετών, ταξικής προσέγγισης και ανάλυσης σοσιαλιστικού προγράμματος και προοπτικής, η έλλειψη εμπιστοσύνης στις εργατικές μάζες που τους στήριζαν, σε συνδιασμό με την επιμονή τους στη διαχείριση του καπιταλισμού, δημιούργησαν συνθήκες κούρασης και απογοήτευσης. Η κατάσταση που δημιουργήθηκε

άνοιξε το δρόμο στους συντηρητικούς που σε συνεργασία με άλλα αστικά κόμματα έφτιαξαν κυβέρνηση το 1982.

Στο πρόσωπο του Πολ Σλούτερ του αρχηγού της αστικής κυβέρνησης έκανε για πρώτη φορά ο Θατσερισμός εισβολή στη Δανία.

Οι αστοί μέσα απ' τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κοκορέβονταν για το μικρό οικονομικό θάβμα που συντελέστηκε κάτω απ' την ηγεσία του «ισχυρού» Πολ Σλούτερ.

Το 1984, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν αφείθηκε 4 1/2%. Τα ελλείματα στον προϋπολογισμό μειώθηκαν στο 6% (1982 12%). Η βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε άφηση 11% και οι εξαγωγές ανέβηκαν στο 12%. Μόνο το 84, τα κέρδη στον ιδιωτικό βιομηχανικό τομέα αφείθηκαν κατά 15% ως 50%.

Ποιός πλήρωσε όμως προηγούμενα τη νύφη γι' αυτή την οικονομική ανάκαμψη; Είναι φανερό ότι οι αστοί φόρτωσαν τα βάρη στις πλάτες της εργατιάς. Όπως ακριβώς έγινε στην Κύπρο μετά το πραξικόπημα και την εισβολή, που οι ίδιοι μας αστοί μιλούσαν για οικονομικό θάβμα, όταν την ίδια στιγμή στην εργατική τάξη της χώρας μας επιβλήθηκε μια χωρίς προηγούμενο δραστη μείωση των εισοδημάτων της και του βιοτικού της επιπέδου.

Έτσι το μικρό Δανέζικο οικονομικό θάβμα στηρίχτηκε πάνω σε μια σειρά από περικοπές στα διάφορα προγράμματα κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών, στην ανεργία που είναι 11% και γίνεται ακόμα πιο μεγάλη άμα προσθέσουμε και τους απόφοιτους απ' τα σχολεία. Ο πληθωρισμός κυμαίνεται στο 7%. Οι τιμές και τα νοίκια έχουν τινάχτει στα ύψη. Και όταν τα κέρδη των βιομηχάνων φθάνουν το 50% οι μισθοί έχουν καθλωθεί στο 4%. Είναι καθαρό πέρα για πέρα ότι οι αστοί δεν έχουν ούτε τη πιο μικρή πρόθεση ν' αναλάβουν έστω και στο ε-

λάχιστο τις δικές τους εφθύνες γι' αυτή τη κατάσταση. Και είναι φυσικό. Δε θα περίμενε κανείς τους αστούς ν' αφοχτονήσουν. Έτσι αυτοί που υποφέρουν τη κρίση, την ανάκαμψη μιας οικονομίας που είναι κιόλας κλινικά νεκρή είναι οι μισθωτοί, οι εργάτες. Ακόμα πιο πολύ υποφέρουν την πολιτική του Δανέζικου θατσερισμού οι νέοι εργάτες.

ΜΑΖΙΚΕΣ ΑΠΕΡΓΙΕΣ: ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ

Στην πάλη της για διαίωνηση του καπιταλισμού η αστική τάξη χρησιμοποιά ότι οπλό βρεθεί στο δρόμο της. Έτσι πέρα απ' τις νομικές καλόνδες, διατηρήσεις, κρατικό μηχανισμό που συμπληρώνουν την άγρια επιδρομή στο βιοτικό επίπεδο της εργατιάς, προσπαθεί να σπάσει και να τσακίσει τις εργατικές οργανώσεις και κόμματα. «Δούρειος ίππος» σ' αυτή τη προσπάθεια της βρίσκεται και η ηγεσία των συνδικάτων και του κόμματος που με τη ρεφορμιστική τους πολιτική απογοητεύουν τις εργατικές μάζες και ανοίγουν το δρόμο στους αστούς.

Όμως οι εργάτες δεν αποδέχτηκαν τη μοίρα που τους επέβαλαν οι αστοί. Έτσι πρόσφατα απάντησαν στις επιθέσεις με απεργιακές κινητοποιήσεις διεκδικώντας 35ωρο και ουσιαστικές αφήσεις μισθών με μίνιμουμ το 5%. 300,000 εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα κατέβηκαν σ' απεργία. Παράλυσε ακόμα κι η γεωργική παραγωγή. Δε πέρασε μια βδομάδα και η απεργία επεχτάθηκε και στο δημόσιο τομέα ριχνοντας στη μάχη άλλες 200,000 εργαζόμενους. Παράλυσαν ακόμα συγκοινωνίες, επικοινωνίες, λιμάνια, αεροδρόμια, η βιομηχανία και οι δημόσιες υπηρεσίες.

Η σκληρή στάση του Πολ Σλούτερ απέναντι στις εργατικές διεκδικήσεις (που υποστηρίχτηκε από ηγετικά στελέχη της Σοσιαλ Δημοκρατίας) έκανε τους βιομηχάνους ακόμα πιο αδιάλλαχτους. Ο υπουργός οικονομικών δήλωνε ότι ε-

πιθυμεί οι αφήσεις να είναι 0% και ποτέ να μη ξεπεράσουν το 2% ενώ ο υπουργός εργασίας δήλωνε ότι δεν βλέπει γιατί θάπρεπε να μειωθεί ο εργάσιμος χρόνος. Απ' την άλλη η αποφασιστικότητα και μαχητικότητα των εργατών πιέζαν τους ηγέτες τους για πιο σκληρή στάση απέναντι στην εργοδοσία. Έτσι δεν κατάληψαν σε συμφωνία. Οι αστοί επιστράτεψαν τη Βουλή που έθεσε με νόμο τέρμα στην απεργία.

Η απόφαση της Βουλής προβλέπει για φέτος αφήση 2% και του χρόνου 1,5% και μείωση του εργάσιμου χρόνου κατά μια ώρα. Δηλ. 39 αντί για 40.

Η απόφαση της βουλής έριξε λάδι στη φωτιά. 100,000 εργάτες μαζέφτηκαν έξω απ' τη βουλή. Συγκρούστηκαν με την αστυνομία. Οι συγκρούσεις επεχτάθηκαν και σ' άλλες πόλεις.

Εξαγριωμένοι οι εργάτες πίεσαν τα συνδικάτα τους για γενική απεργία, έδειξαν ότι δεν πρόκειται ν' ανεχτούν την ανεργία, τις αφήσεις στις τιμές, και τις περικοπές των κοινωνικών προγραμμάτων για ν' αφείνουν τα κέρδη τους οι βιομήχανοι.

Τη τελευταία βδομάδα του Μάρτη, ο Άνκερ Ζιόργκενσεν, ο γραμματέας του Σοσιαλ-δημοκρατικού κόμματος, μιλώντας σ' ένα συνέδριο με 600 εργάτες αναγκάστηκε, μετά από ομίλια Δανού μαρξιστή της μαρξιστικής τάξης του κόμματος, να αποκηρύξει τον καπιταλισμό και να διακηρύξει την ανάγκη για μια πραγματική σοσιαλιστική κυβέρνηση. Κι όταν το κόμμα του θα σχηματίσει κυβέρνηση οι εργάτες θα θυμηθούν γρήγορα αυτό που είπε, για μια πραγματική σοσιαλιστική κυβέρνηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αφτές οι κινητοποιήσεις έδειξαν ξεκάθαρα το πρόμο των αστών. Όταν οι εργάτες δε δουλέβουν οι αστοί παραλύνουν. Το ίδιο έδειξαν στους εργάτες τη πραγματική τους δύναμη. Κάθε απεργιακή κινητοποίηση είναι ένα ανεχτή-

μητό μάθημα για τους εργάτες. Ιδιαίτερα όταν μια κινητοποίηση γίνεται σε τέτοια κλίμακα όπως αυτή στη Δανία.

Η αναποφασιστικότητα των συνδικαλιστών ηγετών ήταν αυτή που καθόρισε τελικά το αποτέλεσμα. Αν έριχναν κι υποποιούσαν το σύνθημα της γενικής απεργίας έστω και 24ωρης όπως πρότειναν οι μαρξιστές, οι εργάτες θα κέρδιζαν πιο πολλά για μείωση των ωρών εργασίας και τις αφήσεις στους μισθούς. Θα κέρδιζαν και στο πολιτικό επίπεδο. Μια πώση της συντηρητικής κυβέρνησης ήταν πολύ πιθανή. Αντίθετα ενώ απεργούσαν πάνω από 500,000 εργάτες, η πολιτική δειλία των συνδικαλιστών ηγετών μείωνε συνέχεια τον αριθμό των απεργών. Γύρω στις 30,000 εργάτες συνέχιζαν

την απεργία το πρώτο δεκαπεντάμερο τ' Απρίλη.

Σίγουρα τώρα όμως οι Δανοί εργάτες θα προχωρήσουν μπροστά αλλάζοντας συνδικαλιστικές ηγεσίες. Οι μαρξιστικές παραδόσεις άρχισαν να κερδίζουν έδαφος μαζικά τόσο στις συνδικαλιστικές οργανώσεις όσο και στο κόμμα, παρά το τρομερό πόλεμο που οι ηγεσίες εξαπόλυσαν έναντιόν τους.

Τα συμπεράσματα που βγήκαν μεσ' απ' την απεργία θα στρέψουν τους Δανούς εργάτες (που το 80% και πάνω είναι οργανωμένοι σε εργατικές ενώσεις) ακόμα πιο αριστερά, ακόμα πιο αποφασιστικά στη ταξική προοπτική και το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας.

Γιώργος Ζαβρός

ΠΕΡΟΥ

Συνέχεια από τη 10

οι αντικειμενικές συνθήκες υπάρχουν, για τη Σοσιαλιστική επανάσταση. Το τι λείπει, είναι η επαναστατική Μαρξιστική ηγεσία και το σοσιαλιστικό πρόγραμμα. Το ότι μερίδες του λαού διαλέγουν το αντάρτικο σαν εναλλακτική λύση, δείχνει την αδυναμία της αριστερας να προσφέρει στο λαό του Περού πειστική λύση για τα προβλήματα του. Έτσι, το προλεταριάτο, (όπως και σ' άλλες χώρες της Λ. Αμερικής) αναγκαστικά θα προσπαθήσει να μεταμορφώσει ξανα και ξανα τις οργανώσεις του, μέχρι να βρει το δρόμο προς το σοσιαλισμό.

Ξανοίγεται λοιπόν μια περίοδος γεμάτη ξεσηκωμούς, κινήσεις του προλεταριάτου, ήττες και νέες κινήσεις. Μια περίοδος, γεμάτη με τρομαχτικές μάχες που θα αναπτύξουν τη συνείδηση των μαζών του προλεταριάτου και θα προετοιμάσουν το δρόμο για το σοσιαλισμό.

Το προλεταριάτο είναι η μόνη δύναμη που μπορεί να ηγηθεί της επανάστασης που εξελίσσεται και να τη φέρει σε πέρας. Το προλετα-

ριάτο μπορεί να βγει στην εξουσία και να υλοποιήσει όλα τα δημοκρατικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένου της ενοποίησης της Λ. Αμερικής στη βάση μιας Ομοσπονδίας Εργατικών Κρατών.

Σήμερα είναι αρκετοί να ξεσπάσει μια επανάσταση σε οποιαδήποτε χώρα της Λ. Αμερικής, για να μετατραπεί σε μια αλυσίδα επανάσταση που θα αγκαλιάσει όλες της χώρες της Λ. Αμερικής, βάζοντας τέρμα στην εξαθλίωση και καταπίεση που προσφέρουν τα διάφορα καθεστώτα των χωρών αυτών.

Το κτίσιμο του Σοσιαλισμού μέσα στα πλαίσια μιας Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας των χωρών της Λ. Αμερικής και η σχεδιοποίηση της οικονομίας πάνω σε ένα τέτοιο επίπεδο θα μπορούσε πραγματικά, αξιοποιώντας την σημερινή τεχνολογία και τους τεράστιους πόρους που αυτές οι χώρες, διαθέτουν, να τερματίσει στην εξαθλίωση των μαζών ανοίγοντας μια νέα περίοδο ανάπτυξης και ευημερίας για τους λαούς της Λ. Αμερικής.

Μάρτιος Β.

ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

Ταξιδεύοντας στη Γερμανία

«Κομμουνιστές εργάτες, σεις είστε εκατοντάδες, χιλιάδες, εκατομμύρια, σεις δεν μπορείτε να φύγετε για πουθενά, δεν υπάρχουν αρκετά διαβατήρια για σας. Αν ο φασισμός ανέβει στην εξουσία, θα περάσει σαν ένα τρομερό τάνκ πάνω από τη ραχοκοκκαλία σας και πάνω απ' το κεφάλι σας. Δεν υπάρχει άλλη σωτηρία για σας από την ανελέητη πάλη, και τη νίκη μπορεί να τη φέρει μονάχα η αγωνιστική ενότητα με τους σοσιαλδημοκράτες. Κομμουνιστές εργάτες, βιαστείτε, ο καιρός που σας μένει είναι λίγος».

Λ. Τρότσκι (Γερμανία: ο φασισμός και το εργατικό κίνημα - 1931 Κεφ. Ενισαίο εργατικό μέτωπο ενάντια στο φασισμό)

Ταξιδεύοντας με το τραίνο 50 χρόνια μετά στην Γερμανία δεν έβλεπα τίποτα που να με ξενίζει. Κι' αν δεν γινόταν ο τυπικός έλεγχος στα σύνορα και τα μεγάφωνα δεν ανακοίνωναν πως βρίσκεσαι σε Γερμανικό έδαφος, σίγουρα θάταν δύσκολο να μαντέψεις αν βρίσκεσαι στην Γαλλία, την Ελβετία ή την Γερμανία.

Το τραίνο καθώς σφυρίζει, τρέχοντας με ιλλιγιώδη ταχύτητα, μόλις που προφταίνεις να βλέψεις τις παπαρούνες και τις μαργαρίτες που άνθισαν τις αγελάδες που βόσκουν ξέγνοιαστα στα καταπράσινα λειβάδια και τα παιδιά που παίζουν ανένεμα στις αυλές των

σπιτιών τους.

Όμως τότε τα πράγματα δεν ήταν έτσι. Για μας τους νεώτερους που δεν είχαμε την ατυχία να τα ζήσουμε μπορεί να μας φαίνεται σαν παραμύθι της γιαιγιάς, ή σαν κάποιο εφιαλτικό όνειρο με σημεία και τέρατα. Κι' όμως όλα αυτά ήταν μια πικρή, η πιο πικρή πραγματικότητα που όσο την έζησαν φώναζαν με όση δύναμη τους απέμεινε «Ποτέ πόλεμος πια, ποτέ πια φασισμός...»

Τα τραίνα που τώρα είναι γεμάτα από τουρίστες και εργάτες, τότε ήταν γεμάτα από αιχμαλώτους, εκατοντάδες χιλιάδες αιχμαλώτους που δεν ξαναγύρισαν ποτέ στα

σπίτια τους και οι λίγοι που είχαν απομείνει ζωντανοί δεν ήταν παρα μόνο οι σκιες των παλιών εαυτών τους.

Η ξεναγος μας υποδέχεται στο στρατόπεδο συγκέντρωσης μ' ένα χαμόγελο. Μας διηγείται την ιστορία του, όπως σαν όλα τ' άλλα αξιοθέατα μέρη του κόσμου. Κι' όμως απ' εδώ πριν 40 χρόνια πέρασαν 200 χιλιάδες άνθρωποι και δεν βγήκαν ζωντανοί παρα μόνο 20 χιλιάδες. Οι φούρνοι δεν βγάζουν πια καπνούς απο το κάψιμο των αθώνων θυμάτων, οι κάμαρες που χρησιμοποιούσαν οι Ναζι για πειράματα πάνω σε ανθρώπινα κορμια είναι σχεδον άδειες, στους θα-

λάμους δεν βλέπεις παρα μόνο τα ξύλινα κρεβάτια των αιχμαλώτων, και τα συρματοπλέγματα δεν είναι πια ηλεκτροφόρα, μπορείς όσο θες να τ' αγγίξεις χωρίς να πάθεις τίποτα. Όμως τότε τα πράγματα δεν ήταν έτσι.

Πιο πέρα, βρίσκεται το κοιμητήριο των Ναζι, αυτών που σκοτώθηκαν απο το βάρος των δικών τους ανομημάτων. Πόσες χιλιάδες αθώνων θυμάτων αναλογουν άραγε στον καθένα; Κι' όμως το κοιμητήριο είναι ντυμένο στα γιορτινα του, έτοιμο να υποδεχτει τον πρόεδρο των Η.Π.Α. κ. Ρήγκαν. Πρόκειται να τους καταθέσει στεφάνι για τα κατορθώματα τους, που σκότωσαν τόσους πολ-

Λους μέσα σε λίγο χρόνο.

Αλήθεια, ποιος μας φυλάει, απ' αυτά τα φαντάσματα που άρχισαν ν' αναβιώνουν πάλι; Οχι πλέον σαν τάνκς που θα περάσουν πάνω από τα κεφάλια μας και πάνω απο την ραχοκοκκαλία μας αλλα σαν ένας πυρηνικός όλεθρος που απειλει να μας εξαφανισει όλους απο προσώπου της γης. «Βιαστείτε εργάτες κομμουνιστές, γιατί λίγος καιρός μας μένει».

Γ. Κυπραίος

ΕΛΛΑΔΑ: μόνος δρόμος ο σοσιαλισμός

Η εκλογή του Σαρτζετάκη σαν νέου Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας αποτελεί σταθμό στην ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος. Η ιστορική αυτή νίκη αποτελεί κατάκτηση της ίδιας της εργατικής τάξης, που ανέτρεψε και τα σχέδια της αστικής τάξης αλλά και τις προσπάθειες της ρεφορμιστικής ηγεσίας της να ψηφιστεί ο Καραμανλής πίσω από τις πλάτες της, ενάντια στη θέληση της.

Η ξαφνική αλλαγή της απόφασης της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ που προετοίμαζε την ψήφιση του Καραμανλή έγινε όταν η ηγεσία αντιλήφθηκε πως κινδύνευε να χάσει και τις βουλευτικές εκλογές και το κόμμα. Τέτοια ήταν η τεράστια αντίθεση της βάσης του ΠΑΣΟΚ και του λαϊκού κινήματος.

Η αστική τάξη έχει δεχθεί μια σκληρή ήττα, μια ήττα μάλιστα χωρίς μάχη. Προετοίμαζε την ψήφιση του Καραμανλή από το 1979. Προσδοκούσε να κερδίσει τον Πρόεδρο με την ψήφο του ΠΑΣΟΚ και να προετοιμάσει έτσι την ανεπίθεση της ενάντια στο εργατικό κίνημα, για να πάρει πίσω ότι έχει χάσει τα τελευταία 4 χρόνια. Ο Σαρτζετάκης δεν είναι σοσιαλιστής, αλλά είναι αυτός που τάβαλε με το παρακράτος του '63-64, υπόθεση δολοφονίας του Λαμπράκη. Μ' αυτή την έννοια, το πρόσωπο του είναι σύμβολο για το λαϊκό κίνημα. Γι' αυτό και είναι μισητός στην αστική τάξη. Η έκταση της ήττας ήταν τέτοια που παράλυσε τις γραμμές της Ν.Δ. Μαζί με τον Καραμανλή έχασε και τις υπερεξουσίες που έδινε το σύνταγμα στον Πρόεδρο. Είναι μ' αυτές τις εξουσίες που σχεδίαζαν να κτυπήσουν την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ - νόμιμα μάλιστα! - και να περάσουν τα σχέδια τους.

Η Ν.Δ. περιήλθε σε μια κατάσταση απελπισίας. Δεν βρήκε καν πειστικούς τρόπους αντίδρασης. Η σύγχυση της ήταν τέτοια που το μόνο που μπόρεσε να πει ήταν πως δεν αναγνωρίζει σαν νόμιμο τον Σαρτζετάκη επειδή βγήκε με τη ψήφο του Αλευρά! Τι άλλο να έλεγε αφού δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικά. Κοντα σ' αυτό συμπλήρωσε πως αρχίζει «ανένδοτο» για την κατοχύρωση του δημοκρατικού πολιτεύματος και των θεσμών του. Φτασαμε δηλαδή στο σημείο να ξεκινάει ανένδοτο η Ν.Δ. με επικεφαλής τον αρχιποσπάτη του '65!

Η διάθεση του εργατικού κινήματος

Η μεγάλη αυτή νίκη είναι μια αποστομωτική απάντηση σ' αυτούς που αδυνατούν να συγχυθούν με την αστική τάξη, με τη δικαιολογία ότι το εργατικό κίνημα είναι αδύνατο και ανώριμο να τους υποστηρίξει στη σύγκρουση με τους αστούς.

Με τα ίδια επιχειρήματα 3 χρόνια τώρα — την ώρα που εκατοντάδες χιλιάδες εργάτες άνοιγαν τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις έπαιρναν στα χέρια τους με το σύνθημα «η εργασία στηρίζει την αλλαγή» — εξηγούσαν ότι δεν μπορούσαν να προχωρήσουν γιατί είναι εμπόδιο ο Καραμανλής! Ακόμα και το πρωί της 9ης του Μάρτη οι ίδιοι ηγέτες εξηγούσαν ότι «μόνο οι τρελλοί του

ΞΕΚΙΝΗΜΑΤΟΣ μιλάνε για σύγκρουση, γιατί αυτοί βλέπουν παντού συγκρούσεις και το εργατικό κίνημα στους δρόμους.

Αυτή η νίκη αναπτέρωσε το ηθικό του εργατικού κινήματος και άνοιξε νέους δρόμους στο πεδίο της ταξικής πάλης. Τα χρονικά περιθώρια ανοχής προς την κυβέρνηση άρχισαν να εξαντλούνται. Αυτό δείχνει και ο αριθμός των απεργιών στα 3.1/2 χρόνια μετά τη νίκη του '81. Το '82 η ανοχή αυτή εκφράστηκε με 800.000 απεργούς.

Το '83 ο αριθμός διπλασιάστηκε και είχαμε 1.700.000 απεργούς, ενώ το '84 οι απεργιοί έφτασαν τα 3.000.000. Το πρώτο διήμερο '85 απέργησαν 634.000 παρα το γεγονός ότι δόθηκε και η Α.Τ.Α.! Απ' όλους σχεδόν τους εργατικούς χώρους το μήνυμα που βγαίνει είναι πως πρέπει να προχωρήσει η αλλαγή στη ριζωμένη στο εργατικό κίνημα. Στα ναυπηγεία Σκαρμαγκα οι εργαζόμενοι απάντησαν, στο λοκάουτ των βιομηχανών, με την κατάληψη και με συνθήματα «έξω ο Νέαρχος από τα ναυπηγεία», «κρατικοποίηση, εργατική διαχείριση», «μας χρωστάει δεν του χρωστάμε». Η διάθεση των εργατών για σοσιαλισμό κτίστηκε μέσα από την ίδια την αντικειμενική πραγματικότητα της βαθιάς χρεωκοπίας του ελληνικού καπιταλισμού, της απολύσεως των ανεργία, τον πληθωρισμό.

Η εκλογή του Σαρτζετάκη έχει αλλάξει και το κλίμα στις Τοπικές Οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ. Μια σειρά Τ.Ο., που τελευταία υπολειπούνταν λόγω της απογοήτευσης των στελεχών από την πολιτική της ηγεσίας, άρχισαν πάλι να γεμίζουν από εργαζόμενους και νεολαίους.

Ταυτόχρονα όμως η βάση του κόμματος είναι εξαγριωμένη με τους αποστάτες βουλευτές, είναι αποφασισμένη να τους τιμωρήσει και έχει τη δύναμη να μην επιτρέψει ξανά νέες αποστάσεις. Είναι αυτή η δύναμη της βάσης του ΠΑΣΟΚ και του εργατικού κινήματος που ανάγκασε τους αποστάτες να παραμείνουν

κρυφοί. Δεν τόλμησαν να παρουσιαστούν όπως έκαιμαν το '65.

Η αστική τάξη θα επιτεθεί

Η πρώτη μεγάλη μάχη κερδήθηκε. Ακολουθεί όμως τώρα η μάχη των βουλευτικών εκλογών του Ιουνίου, που για το εργατικό κίνημα θα είναι διπλής σημασίας. Νίκη του κινήματος και ταυτόχρονα εδραίωση της πρώτης νίκης της εκλογής του Σαρτζετάκη.

Γιατί αν συνέβαινε αυτό, σήμερα η ελληνική κοινωνία θα ήταν σοσιαλιστική όπως και μια σειρά από άλλες χώρες. Αυτό που ήταν πάντοτε και είναι και σήμερα φραγμός σ' αυτή την κατεύθυνση είναι η ηγεσία του εργατικού κινήματος. Απ' εδώ ξεκινούν όλες οι ευθύνες και τα καθήκοντα της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ. Ιδιαίτερα σ' αυτή την αποφασιστική περίοδο.

Ήδη η ηγεσία εκμεταλλευόμενη την άνοδο των μετοχών της και τις αυταπάτες που δημιούργησε η

της παραγωγής. Η κρατικοποίηση των μέσων παραγωγής είναι η απάντηση ενάντια στη κρίση και ενάντια στα σχέδια της αστικής τάξης για αποσταθεροποίηση της οικονομίας. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει. Όπως έλεγε και ο Παπανδρέου «πρέπει να πάρουμε στα χέρια μας άμεσα τους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας για να προστατεύσουμε τα νότα μας από τα σαμπιάς της ολιγαρχίας, ντόπιας και ξένης». (Α. Παπανδρέου: Μετάβαση στο Σοσιαλισμό).

Η αλλαγή πρέπει να προχωρήσει στο δρόμο του σοσιαλισμού, με σοσιαλιστικά μέτρα. Η εποχή του «ουσιαστικού εκδημοκρατισμού» — που εισηγείται το Κ.Κ.Ε. — έχει περάσει, γιατί εκδημοκρατισμός σημαίνει εκσυγχρονισμός και το ξεφλημένο καπιταλιστικό σύστημα χρειάζεται σήμερα αντικατάσταση και όχι εκσυγχρονισμό.

Το εργατικό κίνημα είναι έτοιμο να στηρίξει την κυβέρνηση αν προχωρήσει σ' αυτή την κατεύθυνση.

Σε ένα τέτοιο αγώνα η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ θα βρει τη βάση του κόμματος - σύσσωμη να της συμπαραστέκεται και να δίνει με ενθουσιασμό τις μάχες ενάντια στα σχέδια της αντίδρασης.

Η μάχη για την εκλογή Σαρτζετάκη - με πρωτοπόρους τους συντρόφους της Μαρξιστικής Τάξης του ΠΑΣΟΚ «ΞΕΚΙΝΗΜΑ» - έδειξε ότι η βάση του ΠΑΣΟΚ είναι δυνατή και ικανή να επιβάλει τη θέληση της και έτοιμη να στηρίξει μαζί με ολόκληρο το εργατικό κίνημα την κυβέρνηση στο δρόμο για το σοσιαλισμό. Η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ έχει σήμερα τη μεγάλη ευθύνη να προχωρήσει για να μην απαγοητεύσει ξανά το εργατικό κίνημα.

Γιώργος Καψής

Παρα την ήττα που έχει δεχτεί η αστική τάξη, είναι τώρα υποχρεωμένη να αγωνιστεί έστω κι αν γνωρίζει πως θα ηττηθεί και πάλι. Θα προσπαθήσει να ξανασυσπειρώσει τους οπαδούς της και στη χειρότερη περίπτωση να περιορίσει την έκταση της νίκης ώστε να μπορέσει αργότερα να σηκώσει ξανά κεφάλι.

Όμως έχει χάσει τον Πρόεδρο που ήταν το πιο σημαντικό της όπλο. Το μόνο που μένει στους αστούς να χρησιμοποιήσουν είναι οι παρακρατικές οργανώσεις, οι φασιστικές συμμορίες της ΟΝΝΕΔ και ο παράγοντας οικονομία. Μόλις συνήλθαν από το πρώτο κτύπημα άρχισαν την κινδυνολογία και τις απειλές. Πέτυχαν μάλιστα την υπαναχώρηση της κυβέρνησης όσον αφορά την ανεθώρηση του άρθρου 110 του συντάγματος.

Ωστόσο ξέρει η αστική τάξη πως μια μετωπική επίθεση ενάντια στο ΠΑΣΟΚ θα ξεσηκώσει το εργατικό κίνημα και θα σπρώξει την κυβέρνηση προς τ' αριστερά. Όμως δεν έχει πολλές επιλογές.

Όχι υποχωρήσεις - Αγώνας για σοσιαλισμό

Όμως η αντικειμενική πραγματικότητα από μόνη της δεν μπορεί να εξασφαλίσει στα σίγουρα τη νίκη του εργατικού κινήματος παρα την τεράστια δύναμη του και την αδυναμία της αστικής τάξης, παρα τη χρεωκοπία του καπιταλιστικού συστήματος.

«αριστερή στροφή», στρέφεται ξανά σε λανθασμένες επιλογές. Έκανε πίσω στην αναθεώρηση του άρθρου 110 - έτσι δεν μπορεί να γίνει αναθεώρηση στην επόμενη βουλή — και ετοιμάζεται να συμπεριλάβει στους καταλόγους των υποψηφίων βουλευτών διάφορες «προσωπικότητες» άσχετες με τους αγώνες της εργατικής τάξης και του ΠΑΣΟΚ. Και στρέφεται σ' αυτούς τους δεξιούς για να κερδίσει δήθεν τους κεντρικούς ψηφοφόρους.

Προσφέρει έτσι ένα δώρο στη Ν.Δ. που αν ηττηθεί με μικρή διαφορά, θα μπορέσει αύριο να εξαγοράσει αυτούς τους βουλευτές και με μια νέα αποστασία να περάσει τα σχέδια της. Φαίνεται πως η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ δεν έχει διδαχθεί τίποτε από τις εμπειρίες του παρελθόντος αλλά και την πρόσφατη εμπειρία της εκλογής του Σαρτζετάκη με 180 ψήφους.

Οι υποψήφιοι βουλευτές θα πρέπει να εκλεγούν κατευθείαν από τις Τοπικές Οργανώσεις και να ελεγχονται άμεσα απ' αυτές. Τα μέλη των Τ.Ο. ξέρουν πολύ καλά τους αριστερούς αγωνιστές που αντιτάχθηκαν στην πρώτη απόφαση της ηγεσίας για ψήφιση του Καραμανλή.

Η μάχη των εκλογών πρέπει να δωθεί στη βάση ενός σοσιαλιστικού προγράμματος για ένα σοσιαλιστικό σύνταγμα που να επιτρέπει την κρατικοποίηση κάτω από εργατικό έλεγχο, όχι μόνο των προβληματικών αλλά και των 200 στρατηγικών επιχειρήσεων της βιομηχανίας που ελέγχουν το σύνολο

αγοραζετε
τη
σοσιαλιστική
εκφραση

σοσιαλιστική
εκφραση

Σοσιαλιστική Έκφραση
Τ.Κ. 5475 Λευκωσία

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Αγίου Δομετίου 53
Εγκωμη - Λευκωσία
Τηλ. 61553 051-51040
041-53583

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:
Για ένα χρόνο, 12 φύλλα:
Εσωτερικό: £2.500
Εξωτερικό:
Ελλάδα: £3.500
Ευρώπη: £4.000
Αμερική: £4.500